БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 142 (17.722). • 20 июнь 1980 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

1980 йил планини 7 ноябргача бажарайлик!

ЯХШИ ТАШАББУС КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЗМОҚДА

Ўзбекистондаги корхоналарнинг коллективлари шу йилнинг план топшириқларини Улуғ Октябрнинг 63 йиллигигача бажаришга аҳд қилган Москва меҳнаткашларининг ватанпарварлик ташаббусини тобора кенг қўллаб-қувватламоқдалар.

Тошкентдаги «Ўзбексельмаш» заводида москваликларнинг ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлашга бағишланган митинг бўлиб ўтди.

«Ҳурмат Белгиси» ордени кавалери, фрезерчи У. Шербоев ўз нутқида бундай деди:

— Тўртинчи цехимизнинг коллективи Москва ишчиларининг ташаббусига қўшилиб, йиллик планни Улуғ Октябрнинг 63 йиллигигача бажариш мажбуриятини олади. Биз йил охиригача топшириққа қўшимча равишда камида юзта пахта сеялкаси тайёрлаймиз. Мен шахсий беш йиллик планимни В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги нишонланган кунда бажарганлигим тўғрисида рапорт бердим. Ҳозирги пайтда 7 ноябргача яна бир йиллик планни бажариш мажбуриятини оламан. Барча ишчиларни ишлаб чиқариш программаларини муддатидан илгари бажариш йўлидаги курашда ўз кучларига-куч, ғайратларига-ғайрат қўшиб ишлашга чақираман.

10-механика-йиғув цехидан П. С. Науменко бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси биринчи бўлиб У. Шербоевнинг даъватига қўшилди. Бу коллектив ҳам 7 ноябргача йиллик планни бажариш, топшириққа қўшимча равишда деталлар тайёрлаб, заводнинг турдош бўлинмаларининг кўпроқ сеялка ишлаб чиқаришига кўмаклашишга қарор берди.

Шина ремонт заводи, «Ташгазэнергоремонт» ишлаб чиқариш-техника корхонаси, темир йўл изларини пайванд қиладиган 14-поезд, «Турист» комбинати ва республика пойтахтидаги бошқа кўпгина корхоналарнинг коллективлари Москва меҳнаткашларидан ўрнак олиб, Октябрь байрамигача йиллик пландан ташқари неча юз минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор бердилар. (ЎзТАГ).

ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ОБЪЕКТЛАР ҲАМИША ЭЪТИБОРДА БЎЛСИН!

ДАВРИМИЗ ўз моҳият эътибори билан бунёдкорлик замонидир. Коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш учун кураш мусобақасида қаҳрамон қурувчилар ва монтажчилар коллективлари ҳам алоҳида ибрат кўрсатмоқдалар. Улар янги ишлаб чиқариш қувватларини барпо қилиш билан экономикани узлуксиз тараққий эттиришга катта мадад кўрсатаётирлар. Шуниси қувончлики, мамлакатимиз қурилиш майдонларида ҳар куни миллионлаб кишилар бунёдкорлик ҳавозаларига кўтарилиб, замондошларимиз дидига мос кўркам уй-жой бинолари, улкан корхоналар барпо қилмоқдалар.

Бунёдкорликни ўзларининг касби қилиб олган қурувчилар меҳнатининг мазмуни ва кўламлари ҳақида яққол тасаввур ҳосил қилмоқ учун айрим рақамларга эътиборни жалб этиш мумкин. Саккизинчи беш йилликда Ўзбекистонда 13,6 миллиард сўм капитал маблағ ўзлаштирилган бўлса, тўққизинчи беш йилликда ўзлаштирилган капитал маблағ 19,5 миллиард сўмга етди. Ўнинчи беш йилликда қурилиш кўламлари янада кенгайдики, бу йил охирига бориб ўзлаштириладиган капитал маблағ миқдори 25 миллиард сўмни ташкил этишини таъкидлаб ўтишнинг ўзи кифоя.

Партия XXV съезди тарихий қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган қурувчилар ва монтажчилар коллективлари ишга тушириладиган объектларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш учун кураш мусобақасини тобора авж олдирмоқдалар, КПСС Марказий Комитети ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1980 йилда ишга тушириладиган ғоят муҳим қурилишларни барвақт фойдаланишга топшириш юзасидан кўрсатмаларини муваффақиятли адо этиш учун иш самарадорлиги ва сифатини янада ошириш тадбирларини кўрмоқдалар.

Илғор бинокорлик ташкилотлари капитал қурилишдаги ишларнинг аҳволини қатъиян яхшилаш учун бутун куч ва имкониятларни энг муҳим объектларга сафарбар қила бориб, уй-жой бинолари ва ишлаб чиқариш аҳамиятига эга бўлган қатор объектларни барвақт ишга туширишни таъминламоқдалар. Шу йилнинг беш ойи мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 32 процент кўп асосий фондлар ишга туширилди. Ўзлаштирилган капитал маблағ ҳажми 5 процент ортди. Уй-жой қурилишида катта силжишга эришилди. Ўтган йилнинг беш ойидагига нисбатан 15 процент кўп уй-жой, 34 процент зиёд мактаб бинолари ишга туширилди. Фойдаланишга топширилган касалхоналар тармоғи 1,5 баравар, поликлиникалар эса 2 баравар кўпайди.

Қурувчилар ва бинокорлик индустрияси корхоналари коллективлари зарбдор меҳнат вахтасида туриб ленинчасига, коммунистчасига ишлаб, 1980 йилни янги меҳнат зафарлари билан якунлаш, КПСС XXVI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақа байроғини тобора баланд кўтармоқдалар. Ўнинчи беш йилликда бинокорлик ташкилотларининг коллективлари жуда катта ҳажмдаги ишларни бажарадилар. Бугунги кунда қатор улкан саноат корхоналари маҳсулот ишлаб чиқараётган, йирик станциялар энергия ҳосил қилиб турган экан, миллионлаб кишилар янги ва муҳташам уй-жой биноларида истиқомат қилаётган экан, ана шуларнинг ҳаммаси азамат қурувчиларимизнинг меҳнати самарасидир. Шу давр ичида Фарғона шаҳрида триацетилцеллюлоза ва дефолиантлар ишлаб чиқарадиган корхона, Гулистонда ёғ-экстракция заводи, Бухорода нон заводи, бир қанча саноат ва қишлоқ хўжалиги объектлари ишга туширилди.

Белгиланган планлар ва юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришда намуна бўлаётган кўплаб бинокорлик ташкилотлари бор. Уларнинг ишни пухта ташкил этиш, қурилиш техникасидан самарали фойдаланиш, бинокорликда самарадорлик ва сифатни ошириш тажрибасидан кенг фойдаланиш мумкин. «Ташметрострой», «Узбекгидроэнергострой», «Узбекшахтострой» трестлари ва бошқа илғор коллективлар ўзларининг социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажаришни таъминламоқдалар. Бу коллективларда беш йилликда ўн йиллик ҳажмида иш бажариш ташаббускорлари сафи кенгайиб бормоқда. Ана шу бинокорлик ташкилотлари барпо этаётган объектларда «Муддатидан илгари қурамиз — муддатидан илгари ўзлаштирамиз!» шиори остида ишлаш ажойиб самаралар келтирмоқда. Бригада пудрати усули қурилишни такомиллаштиришга, объектларни барвақт фойдаланишга топширишда жуда қўл келмоқда.

Бажарилган ишлар кўлами дарҳақиқат жуда катта. Кетма-кет ишга туширилиб турган саноат комплекслари ва янги қувватлар экономиканинг дадил одимлар билан юксалишига хизмат қилмоқда. Партия XXV съездида ўртоқ Л. И. Брежнев капитал қурилиш масалаларига тўхталиб бутун куч-қувватини ишга тушириладиган объектларга тўплаш ва бу объектларни йил охирида эмас, балки планда белгиланган аниқ муддатларда ишга тушириш муҳимдир, деб таъкидлаган эди. КПСС Марказий Комитети, шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев яқинда мамлакатнинг бир қанча республикалари, шу жумладан Ўзбекистондаги қурилишларда ишларнинг аҳволини яна бир бор пухта таҳлил қилдилар. Бунда асосий эътибор ишга тушириладиган энг муҳим объектларга қаратилиши лозимлиги таъкидланди. Куни кеча бу йил ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида қуриб битказишга тааллуқли ана шу доно кўрсатмаларни бажариш масалалари республика партия активининг йиғилишида атрофлича муҳокама қилинди.

Республика партия активининг йиғилишида 1980 йилда ишга тушириладиган объектларни вақтида фойдаланишга топшириш юзасидан партия, совет, хўжалик органлари олдида турган энг муҳим вазифалар кўрсатиб берилди. Қабул қилинган қарорда қурилиш-монтаж трестлари, бошқармалар, механизациялашган кўчма колонналарга раҳбарлик янада яхшиланиши, бу йил планда кўзда тутилган янги ишлаб чиқариш қувватлари, уй-жой ва маданий-маиший объектларнинг ҳаммаси ўз вақтида ишга туширилиши, моддий-техника ресурсларини дастлаб ишга тушириладиган қурилишларга тўплаш таъминланиши лозимлиги алоҳида таъкидланди.

Иш манфаатлари саноат, қишлоқ хўжалиги ва социал аҳамиятга эга бўлган барча ишга тушириладиган объектларни маҳаллий меҳнат ресурслари ҳисобига ишчилар билан дарҳол таъминлашни тақозо этади. Бундай имкониятлар эса ҳар бир областда, ҳар бир шаҳар ва районда, ҳар бир бинокорлик ташкилотида бор. Гап ана шу имкониятларни тўлиқ ҳисобга олишда, улардан ишнинг кўзини билиб фойдаланишда қолган. Маҳаллий партия ва совет ташкилотлари бу йил ишга тушириладиган объектларни барпо этаётган коллективларга ҳар жиҳатдан амалий ёрдам кўрсатишлари, энг аввало бу коллективларни ишчи кучлари билан таъминлашда мадад беришлари керак.

Шундай бинокорлик ташкилотлари ҳам борки, уларда мажбуриятлар у ёқда турсин, ҳатто давлат планлари ҳам бажарилмай қолмоқда. Давлат плани эса ҳамма учун, ҳар бир қурилиш тресты, министрлик ва корхона учун қонундир. План топшириқларини бажармаслик қонунни бузиш бўлиб, бу ҳол халқ хўжалигига зарар етказишини тушунмаслик мумкин эмас. План топшириқларининг бажарилмаслигига йўл қўяётган кишилар партия олдида, мамлакат олдида жавобгар бўлишлари керак. Қурилишга раҳбарлик қилаётган ўртоқлардан ўз иш участкаларидаги аҳвол учун масъулиятни қаттиқ талаб қилиш зарур. Бу гап моддий-техника таъминотига жавобгар бўлган идораларнинг раҳбарларига ҳам тааллуқлидир.

Якунловчи йилнинг ярми тугалланишига саноқли кунлар қолмоқда. Бажарилган ишлар ҳисоб-китоб қилиб чиқиладиган бўлса, бинокорлар ва монтажлаш ташкилотлари коллективлари олдида ҳали катта вазифалар турганлиги аён бўлади. Беш ойлик якунларнинг таҳлилига кўра, баъзи ишлаб чиқариш тармоқларидаги қурилиш объектларида анчагина қолоқликка йўл қўйилди. Ўзбекистон металлургия комбинати, Олмалиқ химия заводи, Бухоро тўқимачилик комбинати, Поп нотўқима материаллар фабрикаси, Марғилон «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмаси объектларида белгиланган графиклар тўла бажарилмаяпти. Ана шу объектлардаги ишни яхшилаб юбориш юзасидан Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги қўшимча чоралар кўриши зарур. Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги эса пахта тозалаш ва сут заводлари барпо этилаётган жойлардаги қолоқликка барҳам бериши лозим.

Партия қурувчиларнинг меҳнатига баҳо берганда бажарилган ишлар ҳажмигагина эмас, объектларни фойдаланишга топширишни асосий кўрсаткич қилиб олишни ўргатмоқда. Ишнинг пировард натижаси қувончли бўлиши учун фойдаланишга топшириладиган объектларга эътибор янада кучайтирилиши, ишчи кучлари ва маблағлар энг муҳим объектларга жамланиши лозим.

Партия ташкилотлари коммунистларнинг топширилган иш учун масъулиятини тағин ҳам ошириш, уларнинг қурилишда ва монтажлаш ишларидаги фаоллигини таъминлаш учун қўшимча чоралар кўришлари керак. Ҳар бир партия комитети, ҳар бир партия ташкилоти қурилишга раҳбарликни кучайтириш юзасидан тадбирлар комплексини ишлаб чиқиб, амалга ошириши лозим. Қурилишларда аниқ мақсадни кўзловчи ташкилотчилик ва сиёсий иш формалари ҳамда методларидан кенг фойдаланиш керак, ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш, қурилиш сифатини яхшилаш учун бошланган мусобақага чинакам оммавий тус бериш ҳаёт тақозосидир.

«Совет Ўзбекистони» газетаси 17 июнь сонидаги саҳифасида Москва саноат корхоналари коллективларининг ташаббусини Ўзбекистон ишчи коллективлари астойдил қўллаб-қувватлаётганликларини таъкидлаб, йиллик топшириқни Улуғ Октябрнинг 63 йиллиги кунигача — 7 ноябргача бажаришга даъват этди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қабул қилган қарорда область, шаҳар, район партия комитетларига, Ўзбекистон касаба союзлари Советига, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига, министрликлар, идораларга, саноат, транспорт ва алоқа корхоналарининг, қурилиш ва монтаж ташкилотларининг бошланғич партия ташкилотларига москваликлардан ўрнак олиб, 1980 йилги планни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигига бажариш юзасидан социалистик мусобақани авж олдириб юборишни топширди. Шубҳа йўқки, республикамиз қурилиш ва монтаж ташкилотларининг коллективлари ҳам Москва корхоналарининг ташаббусини кенг қўллаб-қувватлайдилар, бу йил фойдаланишга топшириладиган объектларнинг асосий қисмини 7 ноябрь кунигача фойдаланишга топшириш учун бутун куч ва имкониятларини сафарбар қиладилар.

Белгиланган режаларнинг шараф билан адо этилиши, давлат планлари ва социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши келгуси беш йиллик учун пухта замин тайёрлашга имкон беради. Олдимизда турган улкан бунёдкорлик ишларининг тўла-тўкис бажарилиши қурувчилар ва монтажчилар азамат коллективларининг партия XXVI съездига муносиб меҳнат туҳфалари бўлади.

✦ РЕСПУБЛИКАМИЗ ИШЧИ КОЛЛЕКТИВЛАРИ МОСКВАЛИКЛАРНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР

✦ ЙИЛЛИК ПЛАН — УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 63 ЙИЛЛИГИ КУНИГА — 7 НОЯБРГАЧА!

✦ БУТУН КУЧ ВА ИМКОНИЯТЛАР БУ ЙИЛ ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ОБЪЕКТЛАРНИ ВАҚТИДА ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИШГА САФАРБАР ҚИЛИНСИН!

Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси химиклари «Йиллик план — 7 ноябрга» шиори остида меҳнат қилиб, социалистик мусобақани кун сайин қизитмоқдалар. Суратларда: корхонанинг илғор ишчилари Абдулла Тўрахонов ва Рихсибой Раимов (юқорида), Римма Шохмамедова (пастда) ўртоқларини кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотолари.

ЯХШИ ҲОРДИҚ — МЕҲНАТГА МАДАД

19 июнь куни Тошкентда меҳнаткашларнинг дам олишини уюштириш масалалари билан шуғулланувчи республика комиссиясининг мажлиси бўлди.

Бухоро областида меҳнаткашларнинг дам олиш муассасалари шоҳобчаларини ривожлантириш тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Мажлис қатнашчилари таъкидлаб ўтганидек, кейинги икки йил мобайнида областда оммавий дам олишни яхши ташкил этиш ва унинг моддий базасини мустаҳкамлаш соҳасида муайян ишлар бажарилди. Туристик комплекс, иккита санаторий-профилакторий фойдаланиш учун топширилди, янги пионер лагерлари ишга туширилди. Бухоро, Навоий, Зарафшон, Учқудуқ ва Когонда янгидан вужудга келтирилган дам олиш зоналарининг бир қанчаси кенгайтирилмоқда.

Шу билан бирга область меҳнаткашларининг ёзги дам олишини уюштиришда фойдаланилмаган резервлар ҳали кўп. Комиссия ҳар бир район ва шаҳарда мавжуд бўлган имкониятлардан тўлароқ фойдаланишни тавсия этди.

Мажлисда республикада санаторийлар ва туристик меҳмонхоналар қурилиши қандай бораётганлиги муҳокама қилинди. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг айрим бўлинмалари ўз зиммаларига юкланган вазифаларни муваффақиятли бажараётганлиги таъкидлаб ўтилди. Шу билан бирга курорт ва туристик объектларни қуриш ҳамда ишга тушириш муддатларини чўзиб юбораётган бир қанча қурилиш ташкилотларининг ишлари танқид қилинди. Республикага келувчи туристлар учун меҳмонхоналар ва санаторийлар қуриш планларини сўзсиз бажаришга қаратилган тавсиялар қабул қилинди. (ЎзТАГ).

ШУ КУННИНГ МУҲИМ ШИОРИ

ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШЛАРИДАН

ФАРҒОНА, 19 июнь (ЎзТАГ). Бугун Фарғона область партия активининг йиғилиши бўлди. Бу йиғилиш КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1980 йилда ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш ҳақидаги кўрсатмаларини бажариш соҳасидаги тадбирларни муҳокама қилишга бағишланди. Область партия комитетининг биринчи секретари Х. Умаров доклад қилди.

Докладчи ва сўзга чиққан ўртоқлар партия ташкилотлари, меҳнат коллективлари ишга тушириладиган объектларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш учун капитал қурилиш, мавжуд резерв ҳамда имкониятлардан самарали фойдаланиш юзасидан планлар ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш мақсадида қандай ишлар қилаётганлиги ҳақида сўзлаб бердилар. Иш суръатларини жадаллаштириш, куч-ғайратни бир қанча муҳим объектларга—Қўқон пайпоқ комбинатини, Марғилондаги «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмасини реконструкция қилишга, Фарғонадаги азотли ўғит заводида дефолиантлар цехини қуришга сафарбар қилиш лозим эканлиги уқтириб ўтилди.

Капитал қурилишдаги камчиликларни тез орада бартараф этиш, ишга тушириладиган иншоотларда бригада пудрати методини дадил ва кенг қўлланиш, план ва ишлаб чиқариш интизомига қаттиқ риоя қилинишини таъминлаш зарур эканлиги таъкидланди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

* * *

ЖИЗЗАХ, 19 июнь. (ЎзТАГ). Бугун бўлиб ўтган область партия активининг йиғилишида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1980 йилда ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида қуриб битказиш борасидаги кўрсатмаларини бажариш тадбирлари муҳокама этилди. Жиззах область партия комитетининг биринчи секретари Т. Боймиров доклад қилди.

Докладда ва нутқларда қайд этиб ўтилганидек, улкан қурилиш майдончаси бўлиб қолган Жиззах даштини ўзлаштиришда ҳозирги пайтда 24 мингга яқин қурувчи ва монтажчи меҳнат қилмоқда. Шу беш йилликда аввалги беш йилликдагига нисбатан қурилишга сарфланган капитал маблағлар икки баравар ошди.

Бироқ қурилишда ҳали кўпгина камчиликлар бор. Йиғилишда куч-ғайратларни бу йил ишга тушириш кўзда тутилган муҳим халқ хўжалик объектлари — Маржонбулоқдаги ишлаб чиқариш қувватлари, Жиззах сут заводи ва йигирув фабрикаси, уйсозлик комбинати, «Зарбдор» совхозидаги чўчқачилик комплекси ва бошқа бир қанча объектлар қуриб битказилишини таъминлашга сафарбар этиш зарурлиги таъкидланди.

Область партия активининг йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаев нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

* * *

НУКУС, 19 июнь. (ЎзТАГ). Бу ерда Қорақалпоғистон АССР партия активининг йиғилиши бўлди. Бу йиғилишда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советы Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш юзасидан берган кўрсатмаларини бажариш тадбирлари муҳокама қилинди. Область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари капитал қурилишдаги аҳволни ҳар томонлама анализ қилиб, ишга тушириладиган объектларни тезроқ фойдаланишга топширишнинг конкрет йўлларини белгиладилар. Элликқалъа районидаги пахта тозалаш заводининг биринчи навбати, Нукус ва Тахиатошдаги уйсозлик комбинатлари, Нукусдаги шаҳарлараро автомат телефон станцияси, ғишт заводлари қурилиши шундай объектлардандир.

Қабул қилинган қарорда меҳнатни ташкил этишнинг прогрессив формаларини кенг жорий қилиш асосида ишга тушириладиган объектларни тезроқ фойдаланишга топшириш мумкин эканлиги уқтириб ўтилди. Шу мақсадда донгдор қурувчи Н. Злобин методи билан ишловчи бригадалар сонини икки баравар кўпайтиришга қарор қилинди.

* * *

ТЕРМИЗ, 19, июнь. (ЎзТАГ). Сурхондарё областида капитал қурилиш ҳажми йил сайин ортиб боряпти. Гидроиншоот қурувчилари беш йиллик бошидан буён Сурхон-Шеробод водийсидаги 37 минг гектарга яқин қўриқ ерни ўзлаштирдилар, янги халқ хўжалик объектлари, саноат корхоналари ишга туширилди. Шаҳар ва қишлоқларнинг аҳолиси бир неча минг квадрат метр ҳажмидаги уй-жой билан таъминланди, ўнлаб маданий-маиший объектлар барпо этилди. Шу билан бирга областда қурилиш ишларида ва кўпгина муҳим объектларни ишга туширишда қолоқликка йўл қўйилди.

Сурхондарё область партия активининг бугун ўтказилган йиғилишида капитал қурилишдаги камчиликларни йўқотиш, энг муҳим иншоотлардаги ишларни жадаллаштириш учун мавжуд резервлардан тўлароқ фойдаланиш тўғрисида гап борди. Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1980 йилда ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш ҳақидаги кўрсатмаларини бажариш тадбирларини муҳокама қилдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов доклад қилди.

Қабул қилинган қарорда «Искра» ва Ленин номли насос станциялари, Амударё кўприги каби муҳим объектлар қурилишини жадаллаштириш, 1980 йилда ишга тушириш учун мўлжалланган барча ҳунар-техника билим юртлари, мактаб, болалар боғчаларини ўз вақтида фойдаланишга топширишни таъминлаш, уй-жой қурилиши суръатларини тезлатиш ва сифатини яхшилаш зарур эканлиги уқтириб ўтилади.

ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

МИНСК, 18 июнь. (ТАСС). Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар парламент вакилларининг учрашуви давом этмоқда. Ялпи мажлисларда тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун курашни кучайтириш проблемалари юзасидан фикрлашиб олинди.

Меҳмонлар бугун Белоруссия пойтахтининг тарихий жойлари билан танишиб чиқдилар. Улар гитлерчилар оккупацияси қурбонлари хотирасига яратилган «Хатинь» мемориал комплексини бориб кўрдилар. Мангу олов ёнига гулдасталар қўйдилар. Парламент аъзолари Улуғ Ватан уруши йилларида совет жангчиларининг кўрсатган жасорати шарафига қурилган Шуҳрат қўрғонида бўлдилар.

Учрашув иштирокчилари шу куни Белоруссия ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида бўлдилар.

Область партия комитетининг пленуми

Самарқанд, 19 июнь. (ЎзТАГ). Самарқанд область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум қатнашчилари КПСС XXV съезди қарорлари асосида партия сафларини янада мустаҳкамлаш ва область бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлигини ошириш тадбирлари тўғрисидаги масалани муҳокама этдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов доклад қилди.

Муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев ва КПСС Марказий Комитети халқаро бўлимининг мудири ўринбосари К. Н. Брутенц 18 июнда Ливан Прогрессив социалистик партияси Раиси В. Жумблат ва унга ҳамроҳ бўлиб келган С. Франжье билан учрашдилар.

Самимий дўстона вазиятда ўтган суҳбат давомида Ливандан келган меҳмонлар КПССнинг ички ва ташқи сиёсат соҳасидаги фаолиятининг асосий йўналишлари билан таништирилди.

Учрашув иштирокчилари Варшава Шартномаси Сиёсий маслаҳат комитети кенгаши илгари сурган ташаббусларнинг бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун, кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва урушга йўл қўймаслик учун катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтдилар. Улар кенгаш ҳужжатлари халқаро кескинлик манбаларини, шу жумладан, Яқин ва Ўрта Шарқдаги манбаларни тугатиш учун самарали тадбирлар белгилашига амин эканликларини билдирдилар. Бу ташаббусларнинг рўёбга чиқарилиши арабларга қарши сепарат тил бириктириш сиёсатига барҳам беришга ва империализм ҳамда сионизмнинг айби билан шу районда мавжуд бўлган низони ҳал этишни ягона тўғри йўлга — барча манфаатдор томонларнинг, шу жумладан Фаластин Озодлик ташкилотининг низони кенг кўламда адолатли тарзда бартараф этиш мақсадида коллектив бўлиб куч-ғайрат сарфлаш йўлига буриб юборишга имкон берган бўлур эди.

Томонлар Яқин Шарқдаги низонинг адолатли тарзда ҳал этилиши Ливандаги аҳволни нормаллаштириш, Исроил ва унинг қўғирчоқлари томонидан Ливанга қарши қилинаётган агрессияни тўхтатиш учун ҳам қулай шароит яратган бўлур эди, деб таъкидладилар.

В. Жумблат Прогрессив социалистик партиянинг ва Ливандаги бошқа миллий ватанпарвар кучларнинг Ливандаги танглкини сиёсий йўл билан ҳал этишга қаратилган фаолияти тўғрисида гапирди. Шу муносабат билан мамлакатдаги турли партиялар ва ташкилотлар иштирокида ижобий мулоқот муҳим аҳамиятга эга эканлиги уқтириб ўтилди, Ливаннинг миллий мустақиллиги, суверенитети ва территориал бутунлигини империализм ҳамда унинг малайлари ҳуружларидан муҳофаза қилиш соҳасида Ливан ватанпарварларининг куч-ғайрати ва Ливан Республикаси қонуний маъмурларининг тадбирлари қўллаб-қувватланиши билдирилди.

В. Жумблат КПСС ва Совет ҳукуматининг олиб бораётган тинчликсевар ташқи сиёсатига юксак баҳо берди ва Ливан халқининг империализмга қарши курашини, унинг миллий орзу-умидларини қўллаб-қувватлаганини учун миннатдорчилик изҳор қилди.

КПСС ва Прогрессив социалистик партия вакиллари ҳар иккала партиянинг ўзаро дўстона муносабатларини янада ривожлантиришга интилажагини тасдиқладилар. Совет—Ливан дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш кераклигини таъкидладилар.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИ ТАЖРИБАСИДАН

МУҲИМ ПАРТИЯВИЙ ИШ

КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорларини бажара бориб, Чироқчи район партия ташкилотлари оммавий-сиёсий ишлар самарадорлигини янада ошириш, халқ хўжалик планлари ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш борасида ибратли ишларни амалга оширмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори бу соҳада партия ташкилотларимиз учун дастуруламал бўлиб хизмат қилмоқда. Коммунистик жамият кишисини тарбиялашда муҳим аҳамиятга эга бўлган бу қарор район партия ташкилотлари зиммасига янада масъулиятли вазифалар юклашини ҳисобга олиб, район партия комитети ҳамма жойда кенг ташкилотчилик ва ташвиқот ишларини кучайтириб юборди, оммавий агитация ва пропаганданинг барча воситалари ҳамда формаларидан ижодий фойдаланмоқдалар.

Район партия комитети КПСС Марказий Комитетининг мазкур қароридан келиб чиқадиган вазифаларни оммавий агитация кадрлари, партия активи ва халқ маорифи ходимлари йиғилишларида, бошланғич партия ташкилотлари секретарлари семинарларида тез-тез муҳокама қилиб, бу соҳада тўпланган тажрибаларни оммалаштирмоқда.

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масаласи партия ташкилотларининг диққат-марказида турибди. Кейинги икки йил ичида КПСС XXV съезди қарорлари асосида оммавий агитациянинг самарадорлигини таъминлашнинг аҳволи, ғоявий-тарбиявий ишларга комплекс ёндашиш масалалари 2 марта район партия комитетининг пленумида муҳокама қилинди. Райком бюроси йиғилишларида КПСС Марказий Комитетининг «Белоруссия партия ташкилотларида идеологик кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш тўғрисида»ги ҳамда «КПСС XXV съезди қарорлари асосида партия ўқувининг вазифалари ҳақида»ги қарорлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «КПСС XXV съезди қарорларини бажаришда оғзаки сиёсий агитациянинг ролини ошириш тўғрисида»ги ва КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорлари қандай бажарилаётганлиги юзасидан «Москва», Охунбобоев номли, Ворошилов номли совхозлар ва бошқа айрим хўжалик ҳамда муассасалар партия ташкилотларининг ҳисоботлари тингланиб, муҳокама этилди.

Ҳозирги пайтда партия ташкилотлари иш услубида коммунистик тарбия масалаларига илмий жиҳатдан ёндашиш кенг ўрин олаяпти. Шу мақсадда кейинги йилларда районнинг кўпчилик аҳолиси ўртасида тарбиявий иш услубини яхшилаш юзасидан социологик тадқиқотлар ўтказилди. Район партия ташкилотлари меҳнаткашларни сиёсий-иқтисодий ўқитишни такомиллаштиришга асосий эътиборни қаратяпти. Ўтган ўқув йилида меҳнаткашларга берилаётган сиёсий-иқтисодий билимларнинг сифати ва самарадорлигини оширишга, ўқишларнинг ишлаб чиқаришга қандай таъсир кўрсатаётганига катта аҳамият берилди.

1979—1980 ўқув йилида партия сиёсий маорифи, комсомол ўқуви, коммунистик меҳнат мактаблари ва иқтисодий таълим системасига 12818 нафар тингловчи жалб қилинди. «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси бошланғич партия ташкилоти ҳузуридаги марксизм-ленинизм асослари мактаби пропагандисти Мейли Фармонов, 104-механизациялашган кўчма колонна бошланғич партия ташкилоти қошидаги иқтисодий билимлар мактаби пропагандисти Бобошер Даминов, «Москва» совхози партия комитетидаги сиёсий билимлар мактаби пропагандисти Узоқ Жовлиев, «Коммуна» колхози иқтисодий мактаби пропагандисти Нортожи Умаров каби ўнлаб пропагандистлар «Пропагандист — беш йилликка» шиори остида ишлаб, машғулотларни юқори савияда олиб бордилар, тингловчиларнинг сиёсий ва ишлаб чиқариш активлиги ошишини таъминладилар. Бу соҳадаги тажрибаларни оммалаштириш мақсадида кейинги икки йил ичида район партия комитети илғор пропагандистлардан 3 кишининг тажрибасини ёритувчи плакатлар чиқарди. Ўқишларни координация қилиш бўйича район партия комитети сиёсий маориф кабинети ҳузуридаги методика совети мунтазам иш олиб борди. Совет илғор тажрибаларни умумлаштириш, у ёки бу темани қандай ўрганиш юзасидан методик тавсиялар ишлаб чиқиб, жойларга тарқатди.

Район партия комитети ҳузуридаги сиёсий маориф кабинети оммавий-сиёсий ишларнинг ҳақиқий марказига айлантирилди. Бу масканда ҳар бир пропагандист, ҳар бир агитатор ўзига керакли барча маълумотларни топди. Бу ерда КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини бажариш бўйича район партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари томонидан амалга оширилган ишлар, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариб, давлатга сотиш, қурилиш, алоқа, транспорт, маориф, маданий ҳаёт, медицина соҳасида қўлга киритилган ютуқларни ифодаловчи маълумотлар қўйилган.

Кабинетда сиёсий ўқиш, комсомол маорифи ва иқтисодий таълим системасининг барча звенолари учун зарур адабиётлар, методик қўлланмалар, диапозитивлар тартиб билан жойлаштирилган. Машғулотларга тайёрланувчи пропагандистлар улардан фойдаланадилар. Газета ва журналларнинг тахламлари, марксизм-ленинизм классиклари асарлари, партия ва ҳукуматимизнинг энг муҳим ҳужжатлари, 6,5 минг томга яқин китоб фонди пропагандистларнинг ихтиёрида. Кабинетда техник воситаларнинг барча турлари қўйилган, методика совети аъзолари пропагандистларга улардан фойдаланиш йўлларини тушунтирдилар.

Районимиз ғалла етиштириш ва давлатга сотиш бўйича республикамиз районлари орасида салмоқли ўрин тутади. Биргина ўтган йил 80 минг тоннага яқин ғара дон йиғиштириб олинди. Район деҳқонлари ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили ҳисобига ҳам 35 минг тонна дон сотиб қўйдилар. Пахта етиштириш йилдан-йилга ортиб бормоқда. Ўтган хўжалик йили давлат чироқчиликларнинг 38 минг 100 тонна «оқ олтин»ини қабул қилиб олди. Бошқа қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳам ортиб бормоқда. Бу катта ҳажмдаги ишларни бажариш ўз-ўзидан бўлмайди, албатта. Бунинг учун район партия ташкилотлари жуда катта миқёсда ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларни амалга оширмоқдалар. Айниқса, социалистик мусобақанинг ошкоралиги, сафарбарлик кучига алоҳида эътибор берилмоқда. Ғалла ўрим-йиғими даврида ҳар 5 кунда «Ғалла» деб номланган, пахта йиғим-терими даврида «Пахта фронти» деган ном билан оператив варақалар чиқарилиб боряпти. Бу варақалар ёрдамида илғор комбайнчилар, пахта териш машиналари ҳайдовчилари, бригада, бўлим ва хўжаликлар иш тажрибалари оммалаштирилади, маънавий рағбатлантирилади, керак бўлса танқид қилинади.

Илғор тажрибаларни оммалаштиришда, социалистик мусобақанинг ошкоралигини таъминлашда матбуотнинг ҳам роли катта бўляпти. Икки йилдан буён республика район газеталари ўртасида фахрли ўринни эгаллаб келаётган «Олға» газетаси, хилма-хил эшиттиришлар тайёрлаётган район радиоси, 765 агитатор, 298 сиёсий ахборотчи, 260 сиёсий ташкилотчи, «Билим» жамияти район ташкилотининг 544 лекторлари қизиқарли, жонли, сиёсий-тарбиявий иш олиб бормоқдалар.

Кўргазмали агитация сиёсий ишнинг муҳим звеноларидан биридир. Район партия ташкилоти бу соҳадаги ишни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «КПСС XXV съезди қарорларини пропаганда қилишда кўргазмали агитациянинг ролини янада ошириш чоралари тўғрисида»ги қарори асосида олиб бораётибди. Кўргазмали агитациянинг сиёсий йўналишига, меҳнаткашлар олдида турган вазифаларни бажаришдаги сафарбарлик ролига ва ниҳоят унинг бадиий безатилишига катта аҳамият беріляпти. Ҳозирги кунда район марказида, колхоз, совхозларда, район чегараларига кираверишда ўрнатилган ранг-баранг панноларда ҳам хўжалик, ҳам сиёсий, ҳам интернационал мавзулар ўз аксини топган.

Район меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида мамлакатга ҳар қачонгидан ҳам кўп пахта, дон ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб бериш учун астойдил меҳнат қиляптилар. Айни пайтда район коммунистлари, идеология фронти жангчилари якунловчи йил план ва социалистик мажбуриятларининг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш учун, КПСС ва Ўзбекистон Компартиясининг навбатдаги съездларини янги меҳнат ғалабалари билан кутиб олиш учун барча чора-тадбирларни кўраётирлар.

Т. ТИЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Компартияси Чироқчи район комитетининг биринчи секретари.

ПАРВОЗДА — «МЕТЕОР»

ТАСС АХБОРОТИ

1980 йил 18 июнда Совет Иттифоқида Ернинг сунъий йўлдоши «Метеор» учирилди.

Йўлдошнинг асосий вазифаси Ернинг табиий ресурсларини тадқиқ этиш, Ер юзи билан атмосфера ҳолатининг параметрларини олисдан ўлчаш методларини пишиқтириш борасидаги ишларни давом эттириш учун зарур бўлган маълумотларни олишдан иборат.

Йўлдош ичига спектрнинг бир қанча областларида Ер юзининг тасвирларини олиш учун телевизион аппаратлар комплекси ўрнатилган.

«Метеор» йўлдошида илмий аппаратлардан ташқари: йўлдошнинг ерга доимий мўлжал олдирилишини таъминловчи система; қуёш батареялари мустақил равишда қуёшга мўлжал олдириладиган электр таъминот системаси; орбита элементларини аниқ ўлчовчи радиосистема ва приборлар ҳамда илмий аппаратларнинг иши тўғрисидаги маълумотларни ерга юбориб турувчи радиотелеметрик система бор.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишламоқда.

Илмий маълумотлар ишлаб чиқиш ва фойдаланиш учун атроф муҳитни ва табиий ресурсларни ўрганиш давлат илмий тадқиқот марказига юборилмоқда.

СССР МУДОФАА МИНИСТРЛИГИДА

Германия Демократик Республикаси территориясида вақтинча турган совет қўшинларининг машқини 1980 йил 10 июлдан 16 июлгача бўлган даврда Стендаль, Магдебург, Котбус, Бранденбург районида ўтказиш планлаштирилмоқда. Машқдан кузатилган мақсад — қуруқликдаги қўшинлар ва ҳарбий-ҳаво кучлари қисмлари ҳамда бўлинмаларининг тайёрлик ва баҳамжиҳат ҳаракат қилиш даражасини аниқлашдан иборат.

Қўшинларнинг машқида тахминан 30 минг киши қатнашади.

Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи ишчи-хизматчилари Москва саноат корхоналари коллективларининг ташаббусига қўшилиб, меҳнат унумдорлигини кун сайин ошириш, ишлаб чиқаришнинг барча бўғинларида аниқ маромни йўлга қўйиш, интизомни мустаҳкамлаш, йиллик планни 7 ноябрга қадар бажаришга аҳд қилдилар.

— Бир маромда ишлаш учун бутун кучимиз ва маҳоратимизни ишга соламиз, — деди корхонанинг илғор ишчиси, йиғувчи слесарь Виктор Степанов. — Ҳозир корхонамиздаги ҳамкасбларимдан кўпчилиги шахсий йиллик топшириқларини СССР Конституцияси кунига қадар бажариш учун социалистик мусобақага қўшилдилар. Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори Виктор Степанов.

И. Глауберзон фотоси.

ЙИЛЛИК ТОПШИРИҚ—7 НОЯБРГА!

МУҚОБИЛ ПЛАН — АМАЛДА

Шу кунларда республикамизнинг ҳамма бурчакларидан ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш, планлар, ишлаб чиқариш топшириқлари, социалистик мажбуриятларни бажариш учун олиб борилаётган курашда қўлга киритилаётган янгидан-янги зафарлар тўғрисидаги хушхабарлар пешма-пеш келиб турибди. Ҳа, ишлаб чиқариш илғорлари, новаторлари эришилган муваффақиятга таянган ҳолда орттирилган бой тажрибани кўпайтира бориб, озод меҳнат тантанасини намойиш қиляптилар. Мамлакатимиз ҳаётининг тараққиёти, жамиятимиз бойлигининг ортиши бизнинг қанчалик онглилигимизга, қандай ишлашимизга боғлиқ эканлигини чуқур ҳис қилган кўпгина меҳнат коллективлари давлат планлари ва мажбуриятларни муддатидан илгари анча ортиғи билан ўринлатишга эришмоқдалар. Бу соҳада «Ташсельмаш» заводи, Тошкентдаги «Ҳурмат белгиси» орденли 1-уйсозлик комбинати, Октябрь 40 йиллиги номли Бухоро зардўзлик фабрикаси, Қўқондаги «Ҳурмат белгиси» орденли нон комбинати, Андижон область, Ленин районидаги «Правда Востока» колхози сингари кўпгина коллективларнинг тажрибаси диққатга сазовордир. Уларнинг фидокорона меҳнати туфайли ўтган йили хўжалик ва маданий қурилишнинг барча участкаларида жиддий ютуқлар қўлга киритилди. Планга қўшимча 220,7 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. 1966 хил буюм давлат Сифат белгисига сазовор бўлиб, уларнинг умумий ҳажмдаги салмоғи 7,7 процентга етди. Республикадаги 157 та саноат корхонаси ёки жами ишлаб чиқариш коллективларининг 12,4 проценти муқобил план қабул қилган. Унда 16,6 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиниши кўзда тутилган эди. Амалда эса 17,6 миллион сўмлик турли моллар истеъмолчиларга жўнатилди. Ана шу корхоналар орасида Чирчиқдаги «Электрохимпром», «Узбекнефть», «Сигнал» бирлашмалари, «Миконд», «Узбексельмаш» заводлари, Фарғона пиллакашлик фабрикаси каби бир қатор меҳнат коллективлари борки, улар йилдан-йилга зиммаларига оширилган муқобил план олмоқдалар. Бу муқобил планлар давлат топшириқларининг асосий кўрсаткичларидан анча ортиқдир.

Тошкентдаги Ленин орденли Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳақида алоҳида тўхталиб ўтмоқ жоиз. Мазкур корхона меҳнат аҳли йиллик топшириқни 1979 йил 20 декабрдаёқ бажаргани ҳақида ғалаба рапорти берди. 2 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот планга қўшимча ишлаб чиқарилди. Умуман олганда, корхонада беш йиллик кўнгилдагидек адо этиляпти. Ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш плани беш йиллик режаларида мўлжалланган 125 процент ўрнига ҳозирдаёқ 144 процент ўринлатилди.

Бирлашма коллективи ана шундай бой резервларга суяниб, ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йили учун зиммасига муқобил план олди. Унда юқори марраларни забт этиш кўзда тутилган. Жумладан, 60 миллион 900 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиниши керак. Бу, планда кўрсатилганидан 2 миллион сўмлик кўп, демакдир. Бирлашма ишчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача беш йилликнинг тўрт ярим йили планини ўринлатишга сўз берган эдилар. Ваъда шараф билан адо этилди. Ҳозир коллективнинг бутун фикри-зикри беш йилликни тезроқ тугаллашга, Сифат белгили маҳсулотларнинг умумий ҳажмдаги ҳиссасини 30 процентга етказишга қаратилган. Мана шу ютуқларга эришишда моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг аҳамияти катта бўляпти. Бирлашма бўлинмаларида хўжалик ҳисоби кенг жорий этилмоқда.

Тошкент корхоналарининг тиғиз муқобил планлар қабул қилиш ташаббуси республикамизнинг барча областларида кенг қўллаб-қувватланганлиги ва жорий этилганлиги қувончлидир.

Маълумки, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси муқобил планлаштиришга тобора кўпроқ эътибор бермоқда. «Москваликларнинг ташаббуси билан бошланган бу ҳаракат тобора кенг қулоч ёймоқда, — деб таъкидлаган эди КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Новороссийскда сўзлаган нутқида. — Биз бу ҳаракатни бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаймиз ва ривожлантираверамиз».

Муқобил планларни ишлаб чиқиш ва бажариш ҳаракати ички резервларни сафарбар қилишнинг самарали воситаси бўлиб қолди. У меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлигини ривожлантирувчи, уларнинг ишлаб чиқаришни бошқаришда бевосита иштирок этишларини таъминловчи ажойиб омилдир.

Сўнгги йилларда орттирилган тажрибалар муқобил планлаштиришни анча такомиллаштириш имконини берди. Барча бўғинларда планларни тузиш ва тасдиқлашнинг аниқ қоидаларига амал қилиняпти. Бу йил самарадорлик ва сифат кўрсаткичларига, энг аввало, меҳнат унумдорлигини ошириш, янги хил буюмлар ишлаб чиқариш, аъло сифатли маҳсулотлар тайёрлашни кўпайтиришга талаб кучайтирилди. Муқобил планлар меҳнат коллективларининг ана шу кўрсаткичларни бажаришдан манфаатдорлигини кучайтирмоқда. Чунки, улар муваффақиятли адо этилганда моддий рағбатлантириш, социал-маданий тадбирлар ўтказиш ва уй-жой қурилиши фондлари кўпаяди.

Шу билан бирга республикамизда муқобил планлаштиришни ташкил этишда ҳали кўпгина камчилик ва ҳал этилмаган муаммолар борлиги сир эмас. Масалан, Бинокорлик материаллари саноати, Озиқ-овқат саноати, Мебель ва ёғочсозлик саноати, Маҳаллий саноат министрликлари, «Узплодоовощвинпром» бирлашмаси, «Главташкентстрой», «Узглавстройдревпром» Бош бошқармалари, республика Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети ҳамда шу тармоқлар касаба союз комитетлари меҳнат коллективларини 1980 йил учун муқобил планларни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш, мавжуд резервларни қидириб топишга жалб этишда сусткашликка йўл қўйдилар. Шундай ҳоллар ҳам рўй бермоқдаки, баъзи жойларда резерв ва имкониятларни активроқ қидириш, илғор тажрибаларни изчиллик билан жорий этиш ўрнига план топшириқларини камайтириш йўли билан уларга тузатиш киритмоқдалар. Йўқ, бу нотўғри практика. Муқобил план давлат топшириғидан кўпроқ бўлиши керак. Афсуски, мана шу оддий қоидага ҳамма вақт амал қилинмаяпти. Айрим бирлашма ва корхоналарда эса ялпи маҳсулот ҳажмини оширишга эътибор берилиб, сифат кўрсаткичлари эсдан чиқиб қоляпти.

Яна шундай ҳолларга ҳам дуч келмоқдамизки, юқори ташкилотлар корхоналарнинг муқобил планларини ўзига киритган, баъзан эса муқобил планларидан ҳам ортиқроқ бўлган план топшириқларини белгиламоқдалар. Коллективларнинг муқобил планларига ўзбошимчалик билан шундай кўрсаткичларни ҳам қўшмоқдаларки, уларнинг бажарилиши билан барибир хўжалик фаолиятида ҳеч қандай ўзгариш ясалмайди.

Муқобил планлаштириш кўрсаткичларида ўзини оқламаган хилма-хилликка тўла-тўкис барҳам берилмаган. Хусусан, кўпгина муқобил планларда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга қаратилган ялпи кўрсаткичлар устунлик қиляпти. Меҳнат унумдорлигини ошириш, таннархни камайтириш, маҳсулот сифатини яхшилашга йўналтирилган муқобил планларнинг сони камлиги кишини ташвишлантиради. Баъзи муқобил планларнинг турдош корхоналар, бирлашмалар ва тармоқлар имкониятлари билан узвий боғланмаётганлиги ҳам жиддий муаммодир.

Муқобил планлаштиришни такомиллаштиришга социалистик мусобақани ташкил этишдаги камчиликлар ҳам халақит беряпти. Хусусан, мусобақа иштирокчиларининг кўпчилигини коллективлар иш фаолиятига бериладиган баҳо қизиқтиради. Якунлар чиқарилаётганда корхонанинг тиғиз муқобил планни муваффақиятли бажарганлигига эътибор берилмай, бундай планни умуман қабул қилмаган, бироқ мажбуриятини бажарган коллективларга ғолиблик насиб бўляпти.

Хўш, шу адолатданми? Бундай ҳолларда планларнинг ошириб бажарилиши процентигина эмас, энг аввало, коллективлардан бутун куч-ғайратни сарфлашни талаб қилувчи муқобил планларнинг тиғизлиги, резервлардан мумкин қадар тўлароқ фойдаланганлик кўрсаткичи ҳисобга олиниши керак. Бизнингча, ВЦСПС, СССР Давлат план комитети ва Иттифоқ меҳнат ва социал масалалар давлат комитети билан биргаликда бой тажриба асосида ана шу масалалар юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқсалар, муқобил планларнинг бажарилишига қараб мусобақани якунлашнинг аниқ тартибини белгиласалар кўнгилдагидек бўларди.

Ҳар бир корхона, бригада, смена, цех коллективига муқобил планлаштириш кўникмасини ҳосил қилишга, ўз куч-ғайрати ва резервларини ой, квартал, йилга мўлжаллаб тақсимлай олиш ва сафарбар этишга, тиғиз, аммо амалга ошириш мумкин марраларни белгилашга кўмаклашиш шарафли бурч. Оммани ишлаб чиқаришни бошқаришга, ички резервларни излаб топишга жалб этиш — шу куннинг энг муҳим, долзарб вазифасидир.

Москва корхоналари коллективлари бошлаб берган ватанпарварлик ташаббуси республикамиз ишчи коллективларида кенг қўллаб-қувватланмоқда. Йиллик планни Улуғ Октябрнинг шонли 63 йиллиги кунигача адо этиш ҳаракати янги резервларни ҳаракатга келтириш, муқобил планларнинг муваффақиятли бажарилишида муҳим роль ўйнайди.

Ҳ. НУЪМОНОВ,
Ўзбекистон касаба союзлари республика совети секретари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Андижон шаҳрида темир йўл вокзали қурилишида актив иштирок этганлиги учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан Ўрта Осиё темир йўли ходимларидан: 370-қурилиш-монтаж поездининг дурадгори Ҳакимжон **Жабборов** ва бўёқчиси Елена Федоровна **Зорина** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор;** Пахтачи станциясининг бошлиғи Мамажон Турсунович **Эрматов,** Андижон станцияси локомотив депосининг мастери Анатолий Викторович **Садовский** ва Андижон темир йўл дистанциясининг катта йўл мастери Сотқинбой **Самиев** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими** фахрий унвонлари берилди.

Ўрта Осиё темир йўлининг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика полиграфиясини ривожлантиришдаги актив ва самарали фаолияти учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти бош инженерининг ўринбосари ўртоқ Геннадий Александрович **Скомороховга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил, самарали ишлаганлиги, республика қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Фарғона область Риштон районидаги «Сўх» совхозининг директори ўртоқ Муҳиддин **Юнусовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганликлари, меҳнат унумдорлигини анча ошириш, қишлоқ хўжалиги учун машиналар ишлаб чиқаришни кўпайтириш имконини берган ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштиришга катта шахсий ҳисса қўшганликлари учун ҳамда Тошкент агрегат заводининг 25 йиллиги муносабати билан завод ходимларидан завод марказий лабораториясининг катта инженери Зима Васильевна **Кибиткина** ва цех бошлиғи Рифқат Шакирович **Сафиуллин** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганликлари, юқори унумли қишлоқ хўжалик техникасини яратишга катта шахсий ҳисса қўшганликлари учун ҳамда Тошкент агрегат заводининг 25 йиллиги муносабати билан завод ходимларидан ремонтчи слесарь Мирраҳим Пўлатович **Ортиқов,** цех бошлиғи Николай Сергеевич **Красножон** ва слесарь Борис Сайдуллаевич **Йўлдошев** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ишлаб чиқаришдаги юксак кўрсаткичлари ва социалистик мусобақада эришган ютуқлари, юқори унумли қишлоқ хўжалик техникасини яратишга катта ҳисса қўшганлиги учун ҳамда Тошкент агрегат заводининг 25 йиллиги муносабати билан завод ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги ва республика қишлоқ хўжалик машинасозлигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун ҳамда Тошкент агрегат заводининг 25 йиллиги муносабати билан К. Е. Ворошилов номли «Ташсельмаш» заводи директорининг иқтисодий масалалар бўйича ўринбосари ўртоқ Давид Григорьевич **Берштнига Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист** фахрий унвони берди.

ИЛМ-ФАН — ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИГА

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг 19 июнь куни Тошкентда бўлиб ўтган умумий йиғилишида республика партия ташкилоти активи йиғилишининг «Ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида илмий-тадқиқотлар самарадорлигини янада ошириш ва республикада фан-техника тараққиётини жадаллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш борасида илмий муассасалар коллективларининг вазифалари муҳокама этилди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. С. Содиқов доклад қилди.

Докладчи ва йиғилишда сўзга чиққан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиклари Х. Н. Боймуҳамедов, М. К. Нурмуҳамедов, К. С. Аҳмедов, В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг академиги С. Х. Йўлдошев ва бошқалар шуни таъкидлаб ўтишдики, республиканинг илмий коллективлари партия XXV съездининг қарорларига ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларига амал қилиб актуал илмий ва халқ хўжалик проблемалари юзасидан тадқиқотларни изчиллик билан кенгайтириб чуқурлаштирмоқдалар, илмий-тадқиқот ишлари самарадорлиги ва сифатини оширишга, унинг ҳаёт билан алоқаларини мустаҳкамлашга эришмоқдалар. Беш йиллик мобайнида Фанлар академиясининг муассасалари салкам бир ярим миллиард сўмлик иқтисодий самара берган 440 тадан кўпроқ таклифларни жорий этди. Ана шу муассасалар ўтказаётган тадқиқотларнинг натижаларини бугунги кунда халқ хўжалигининг кўпгина тармоқларида — Ўзбекистоннинг саноат корхоналари ва қурилишларида, колхозлари ва совхозларида, шунингдек республикадан олис жойларда ҳам кўриш мумкин.

Академиянинг олимлари министрликлар ва идораларнинг, тармоқ илмий-тадқиқот институтларининг мутахассислари билан биргаликда халқ хўжалиги учун муҳим аҳамиятга эга бўлган комплекс илмий программаларни ишлаб чиқишда қатнашмоқдалар. Пахтачилик комплексини ривожлантириш билан боғлиқ проблемалар юзасидан катта тадқиқотчилик ишлари олиб борилмоқда. Ҳозир Ўзбекистон далаларида ғўзанинг янги самарали навлари, Фанлар академиясининг селекциячилари яратган «АН — 402», «АН — Самарқанд — 2», «АН — Ўзбекистон — 3» навлари муваффақиятли равишда парвариш қилинмоқда, пахтакорлар ва тўқимачиларнинг ошган талабларига жавоб берувчи яна салкам йигирмата истиқболли навлар турли синов босқичларидан ўтмоқда. Ғўза касалликларига, қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва бегона ўтларга қарши курашиш учун химиявий препаратлар, минерал ўғитларнинг янги турлари ишлаб чиқилмоқда, пахтачиликда комплекс механизацияни таъминлаши лозим бўлган серунум машиналар яратилмоқда.

Ўзбекистон олимларининг математик, статистика, физика электроникаси, ядро физикаси, механика, сейсмология соҳасидаги ишлари кенг машҳур бўлди. Йиғилишда «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажрибасига юксак баҳо берилди. Бу ерда одатда фундаментал изланишлар конкрет амалий йўналишга эга бўлади. Бу ерда илмий-тадқиқотларга сарфланган ҳар бир сўм халқ хўжалигига етти баравар кўпроқ самара билан қайтарилмоқда. Биоорганик химия, алкалоидлар ва полимерлар химияси соҳасида, илмий изланишнинг бошқа йўналишларида бир қанча самарали лойиҳалар тайёрланган.

Жамиятшунос олимлар социалистик қурилиш тажрибасини умумлаштириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш билан боғлиқ проблемаларни тадқиқ этиш республиканинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш ва жойлаштиришнинг илмий асосларини ишлаб чиқишга доир кўпгина ишларни амалга оширмоқдалар. Марксизм-ленинизм назариясининг актуал масалалари ишлаб чиқилмоқда, бебаҳо тарихий мерос ижодий ўрганилмоқда. Миллатлараро алоқанинг, меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялашнинг амалий воситаси бўлмиш рус тилини ўрганиш борасида кўп иш қилинди ва қилинмоқда.

Йиғилиш қатнашчилари илмий муассасалар фаолиятини чуқур анализ қилиб, диққат-эътиборни ҳал этилмаган проблемаларга жалб қилдилар. Республиканинг илмий коллективлари ўз ишларини яхшилаш учун фойдаланилмай ётган улкан резервларга эгадирлар, улар саноат ва қишлоқ хўжалигига, экономиканинг барча тармоқларида фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга актив кўмаклашишлари мумкин ва лозим. Йиғилишда қайд этиб ўтилганидек, тадқиқотларнинг натижалари амалда суст жорий этилаётганлиги энг жиддий камчиликларнинг биридир. Илмий-тадқиқот ишларида ҳамон мавзуларнинг кўплигига йўл қўйилмоқда, илмий кучлар ва моддий ресурслар сочиб юборилмоқда. Айрим илмий муассасалар кўп йиллар мобайнида самарасиз ишлаб келмоқда. Республика Фанлар академияси, дейишди нотиқлар, академия муассасалари, тармоқ илмий-тадқиқот институтлари ва олий ўқув юртлари ўтказаётган тадқиқотларни баъзида суст мувофиқлаштириб бормоқда.

Нутқларда таъкидлаб ўтилганидек, олимларнинг ижодий изланиши, моддий ресурслар практика, республикани иқтисодий ва маданий ривожлантириш эҳтиёжларидан, умумиттифоқ меҳнат тақсимотида Ўзбекистон эгаллаган ўриндан келиб чиқадиган биринчи навбатдаги вазифаларни ҳал этишга сафарбар қилиниши керак. Йиғилиш республика партия активи йиғилишида ўртага қўйилган талаблар асосида Фанлар академиясининг муассасалари ва ташкилотлари ишлаб чиққан тадбирларни маъқуллади. Ана шу тадбирлар илмий-тадқиқотлар самарадорлиги ва сифатини янада оширишга, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, иқтисодий ва маданий потенциални кўпайтиришга, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга олимлар қўшадиган ҳиссани оширишга қаратилган.

Йиғилишда қабул қилинган қарор Ўзбекистон илмий ходимларининг кўп сонли отрядини коммунистик қурилишнинг актуал вазифаларини ҳал этишга, КПССнинг бўлажак XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олишга сафарбар этади. (ЎзТАГ).

САИД АҲМАД—60 ЁШДА

ЭЛ СЕВГАН АДИБ

ҚУТЛОВ МАКТУБИ

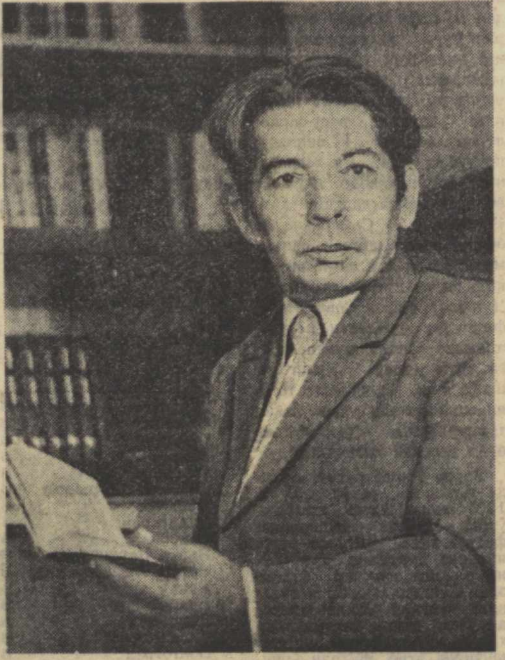

Саид Аҳмад, азиз дўстим, тенгдошим!

Қарийб ярим асрлик самимий қадрдонлигимиздан зиён кўрганимиз йўқ, албатта. Лекин мана шу дўстлик бир-биримизга мақтов гаплар айтишга халақит бериб келди, қадрдон одамингнинг юзига қараб мадҳ ўқиш дўстликнинг аллақандай ёзилмаган қоидаларига хилофдай кўринади, гўё ўзингни мақтаётгандай бўласан.

Бироқ, мана, олтмишга кирибмиз, бир-биримизга айтадиганимизни айтиб қолиш ҳам керак шекилли, ҳафа бўлмайсан.

Мен сенинг бой табиий, дилкаш истеъдодингга ҳамиша зимдан ҳавас ва чуқур ҳурмат билан қараб яшадим. Кўп синовлардан ўтган дўстлигимизнинг замини ҳам шунда бўлса керак. Истеъдод нималигини таърифлаб беролмасам ҳам, унинг жуда муҳим нарса эканини биламан: китобларнинг бадиий жозибасигина эмас, автор шахсининг ўзи ҳам, унинг хулқи, табиати, маънавияти ҳам, назаримда, аввало истеъдодга боғлиқ, шундан озиқланади, шундан нурланади. Истеъдод — қобилиятгина эмас, у жуда универсал қамровли сеҳргардир. У ўша истеъдодни яратган даврнинг ўзини ҳам, ёзувчи билан давр алоқалари муаммосини ҳам ўз ичига олади. Даврдан озиқланган бундай истеъдод таъсири катта ғоя ва юксак санъаткорликдан тортиб, оддий персонажлар характеригача ўтади. Флобернинг «Эмма — мен ўзимман», деган бир қарашда кулгили, лекин истеъдоднинг интим табиатини чуқур очиб берадиган ҳаққоний гапи ёдингдадир. Азизхоннинг лирик дунёсида ҳам, Икромжоннинг даҳшатли фожиасида ҳам, ҳикояларингнинг ёрқин хушчақчақлигида ҳам, Фармонбибининг ясама виқоридаги ёқимтойликда ҳам, ҳатто Ўрик домланинг одамни бехос жилмайтириб қўядиган ғалати исмида ҳам фақат сенга хос истеъдоднинг хусусиятларини кўраман. Оддий нарсаларда ҳеч ким кўрмаган гўзалликни илғаб олишнинг, мастона лирик тасвирларнинг, табиат лавҳалари ва кўнгил жилоларига маҳлиё бўлиб, тилимизнинг туганмас бойликларини, анвойи рангларини юзага чиқаришнинг ҳавасимни келтиради. Табиий истеъдодгина ижод қилишга ҳуқуқ беради. Сенинг авторлик позициянг, ахлоқий-маънавий идеалинг аниқ ва тиниқ. У гоҳ фожиавий, гоҳ майин лирик, гоҳ қувноқ таъсири билан кўп китобхонларнинг дилини бойитди, бутун бир ёш авлоднинг мусаффо туйғуларини тарбиялашда ёрдам берди.

Сенинг тенгсиз истеъдодинг кўнглингни кенг қилди. Бу эса асарларингда илиқ бир меҳр, туганмас ҳаётбахшлик, инсоний эзгулик тарзида, ҳаётда маънодор дўстлик муносабатларида ифода топди. Сен билан бизнинг бир асар учун (у кимники бўлишидан қатъий назар) қаттиқ қувонган кунларимиз ҳам, бир асар туфайли жабр тортган пайтларимиз ҳам бўлди. Бир-биримизнинг тўйларимизга бош бўлганмиз Раҳматли Саида сен билан биз учун нафис поэзия тимсоли эди. Мен унга муаллимлик қилганман, сен уни ардоқлаб ижодий камолга етказдинг. Жудолик мудҳиш бўлди, мен сенга тасалли беролмадим.

Ўзим шундан тасалли топдимки, букилиб қолмаслигингни билардим. Чунки сен ожиз ва ёлғиз эмас, кенг ижтимоий уфқларга кўз ташлаб яшовчи, ҳаёт миқёслари катта, ҳаётга ташна, безовта одамсан. Бадиий сўз сеҳри, адабиёт тақдири, ҳамкасблар иши, шогирдлар ғами, устозлар ёди сени ором ёки ҳомушлик оғушига ташлаб қўймайди. Ҳамон чорраҳада, яланг тўш, очиқ юз, енгинг шимариғлик. Улфатчиликда ҳам, ижодий баҳс ва ё адабий байрамларда ҳам сенсиз зерикиб қоламиз, адабий гурунгларнинг жони бўлиб қолгансан. Очиқ, дўстона чеҳранг синчков зеҳнингнинг қувноқ нурларидан ҳамиша ёришиб турсин. Халқ орасида тирикдай юрган персонажларинг, китобхонларнинг меҳр-муҳаббати, дўстлик туйғуларинг сенинг энг катта бойлигингдир. Шу кунларда халқ сенга, истеъдодинг ва меҳнатингга ҳурмат ва ишонч изҳор қиляпти. Олтмиш ёш улуғ ёш бўлса ҳам, халқ эътибори кўнгилни яшартиради, янги куч-қувват бағишлайди. Тажрибанг, тил бойлигинг, рангларинг палитраси жуда катта, сен уларни бекорга сақлаб ётмассан, деб ўйлайман. Ўша менга сир қилиб айтган катта китобингни силжит. Бу ишда сенга жўшқин илҳомбахш соатлар, кашфиётлар, ҳорғин қувончлар, тетик тонглар, руҳий парвозлар тилайман.

Асқад МУХТОР,
Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати.

ХАЛҚ САНЪАТКОРИ

Саид Аҳмад деганда кўз ўнгимизда кулги ва қувончнинг табиати жонлангандай бўлиб кетади. Саид Аҳмад ҳам, мана, олтмиш ёшга кирибди. Кулги ва қувончнинг ёши олтмишга кирибдими, дейсиз. Лекин кулги ва қувонч вақт, умр ва буларнинг ўтиб боришига тобе эмас, у доимо ёш, доимо одамзод авлодлари билан бирга, гўдакликда ҳам, қариган чоғда ҳам одамнинг қалбида баббаравар гулдек очилаверади. Саид Аҳмад одамларни кулдириш учун туғилган. У кулгига ўрганган эмас. Кулги унинг табиатида туғма. Шунинг учундир унинг атрофида, Саид Аҳмад нафас олган ҳавода ҳамиша кулги айланиб юради, Саид Аҳмад теварагида кулги янграмаган, шодликнинг баланд овози эшитилмаган пайтлар йўқ.

Кулги Саид Аҳмад маънавиятининг бир ажралмас бўлаги. Лекин Саид Аҳмаднинг иқтидори, заковати фақат кулги яратиш учун, кулдириш учун бағишланган бўлганда, албатта, у бизнинг кўз ўнгимизда ҳозиргидек виқорли халқ ижодкори бўлиб гавдаланмас эди. Саид Аҳмад жуда нозик лирик. Унинг юрагида беҳад нозик ҳиссиётли, кечинмалари тубдан теран шоир яшайди. Унинг истеъдоди кулги ва лирика яратади. Унинг истеъдоди шу икки ноёб ҳодисанинг камдан-кам бўладиган бирлигидан туғилган.

Халқ ўзининг санъатга бўлган қизиқишларида энг кўп интиладиган нарсалар ҳам кулги ва лирика. Бу — халққа табиатан хос. Саид Аҳмад талантининг шу ўзак қирралари билан халққа жуда яқин. Шулар билан у халқнинг чуқур қатламлари ичига кириб борган. Унинг талантининг табиати шу жиҳатларига кўра ўзбек адабиётида Абдулла Қодирий ва Ғафур Ғуломнинг талантига жуда ўхшаш.

Саид Аҳмад жуда ёшлик чоғларидан халқ ичида юради ва халқ ҳаётини тубдан билади. У ҳеч қачон халқдан ўзини олиб қочган эмас, балки доимо унинг оддий меҳнаткаш фарзанди каби яшаган. Ёшлар билан қилган суҳбатларидан бирида Саид Аҳмад: «Мени бесаранжомлик ёзувчи қилиб етиштирган бўлса керак. Қилмаган касбим қолмаган, десам ҳам бўлади. Фотограф бўлганман. Сурат чизиб, суратнашлик қилганман. Ўзбекистонни мухбир бўлиб кезиб чиққанман. Ҳатто ўт ўчирувчи бўлиб ишлаганман. Кўзларим кўп нарсаларни кўрди», деб айтган эди. Мана шунинг учун ҳам, у халқ маънавиятида, қарашларида, интилишларида рўй бераётган ҳодисаларни яхши билади. У ҳаётнинг катта оқими ичида яшайди ва шу оқимни тубдан ўрганган.

Саид Аҳмаднинг ҳаёт йўли — катта йўл. Унинг биринчи ҳикоялар кичобчаси «Тортиқ» чиққанига ҳам, мана, қирқ йил бўлади. Лекин Саид Аҳмаднинг «машқ чалиш» даври анча чўзилди. 1949 йилда ўзининг биринчи кичик қиссаси «Қадрдон далалар»ни ёзди. «Қадрдон далалар» аскар йигитларнинг урушдан қайтиши, колхозларни қайта оёққа ботириши, аста авж олиб келаётган қурилишлар, кўтарилиб келаётган маданий ҳаётнинг руҳини акс эттиришга бағишланган эди. Лекин асар «омонат можаролар асосига қурилганидан, қаҳрамонлар руҳий дунёси жуда юзаки акс этган»идан (У. Норматов) китобхонлар ўртасида жиддий эътибор қозонмади. Лекин «Қадрдон далалар» устида олиб борилган ижодий иш Саид Аҳмадни ёзувчи қилди. «Қадрдон далалар» ёзувчида олижаноб ва жуда қимматли тасвир усули шаклланаётганлигини, бу усул билим ва тажрибалар билан бойиган тақдирда улуғ самаралар бериши мумкинлигини, адабиётга кўзи ўткир ва юраги тоза бир истеъдод катта қадам ташлаб кириб келаётганлигини кўрсатди. Бу қиссанинг жонли ҳаётий лирик парчалари ҳамон ўқиганда ҳаяжонга солади. Унда ўсмирлик ўнғайсизлиги ҳар қадамда сезилиб турса-да, лекин адабий ижод йўлларида фойдали самаралар қандай дунёга келишини яққол кўрсатиб туриши билан бу асар Саид Аҳмад ижодида қимматлидир. Саид Аҳмаднинг иккинчи кичик қиссаси «Ҳукм» ўн йилдан сўнг яратилди. «Ҳукм»да биз Саид Аҳмадни шаклланган ёзувчи сифатида кўрамиз. «Ҳукм»да Саид Аҳмад Совет ҳукуматини ичдан емиришга қаттиқ уринган синфий душманларнинг ёвуз қиёфаларини очиб ташлади. Янги ҳаётнинг қудратли куртакларини кўрсатди. Саид Аҳмад прозанинг содда йўлида тиниқ ҳаётий характерлар яратишга муваффақ бўлди. Ёзувчи очиқ курашга мадори қолмаган, ўтакаси ёрилиб кетган синфий душманнинг янги шароитга мослашишга интилаётган чоғлаги психологиясини усталик билан чизиб берди. Одамлар колхозларга бирлашаётган йилларда душман колхоз идорасига суқилиб олишга, янги коллектив хўжаликларни ичдан бузишга ҳаракат қилган эди. Босмачиларнинг ҳалокатидан сўнг ўзини шўро ишларига урган ва Зорқишлоқнинг «фаоллари»дан бирига айланган эски тилмоч Ғиёсиддин Азмиддинов ўша ичдан бузувчиларнинг социал белгиларини ўзида акс эттиради. Саид Аҳмад унинг қиёфасида душман ўта кетган ғаламисга айланиб кетганлигини кўрсатди. Унинг ҳар бир сўзи, ҳар бир ҳаракатида ғаламислик намоён. У Бўтабой каби шўро ишига чин юракдан жон куйдирадиганларни бадном қилиш, обрўсини тўкиш, иложини топса қириш, йўқотиш йўлини тутган. У чинакам тажрибакор, ўз мақсади йўлида ва ўзига қулай фикр уйғотишга устомон душман. Бўтабойлар, албатта, унинг қаршисида соддалик, тажрибасизлик қиладилар. Лекин Бўтабойларда қудратли ирода ва халқ ишига ишонч бор. Мана шу ишонч ва имон, маслак қуввати билан улар азмидиновларни енгадилар.

«Ҳукм» Саид Аҳмадга бир қанча қимматли адабий тажрибалар берди. У ёзувчи сифатида шу қисса билан ўзини тугал топиб олди. «Қадрдон далалар»га таҳлил ва теранлик етишмаган эди, «Ҳукм»да Саид Аҳмад воқеаларини бадиий таҳлил қила билиш санъатини кўрсатди. У прозанинг содда, табиий, ўзбекча, тўғриғи ғоятда халқчил бир усулини топди. У турли характерларни изчил ва яхлит бадиий гавдалантириш томон муваффақиятли қадам ташлади. Сюжет чизиқларини мустаҳкам ва пишиқ тортишга ўрганди. Шулар баробарида у ҳаёт ҳақиқатини шоирона тарзда акс эттиришга эришди. Саид Аҳмад прозада бадиий лўндалик сирларини кашф эта бошлади. «Ҳукм» жуда лўнда асар. Сўзлар, тасвирлар, ифодалар, таърифлар, портретлар, таҳлиллар лўнда. Икки ғаламис: Эшон ая билан Ғиёсиддин тунда ҳуфя учрашадилар. Улар ҳар бири андак хаёлга толиб қоладилар. Ёзувчи шу ҳолатни бундай таҳлил қилади: «Йиллар ўтди, замон ўзгарди, одамлар ўзгарди. Қанчалан-қанча воқеалар бўлиб ўтди. Аммо булар ўзгармади. Ғиёсиддинининг ҳаётидаги ягона ўзгариш шу: қариди.

Ғиёсиддин ёшлигида оёғига илаштирган лойни ҳали ҳам судраб юрибди. Қайга борса, қаерга кирса, ифлос қилади.

Эшон ая ҳам ҳамон ўша. Ўша оқсоқолнинг қизи. У, Эшоннинг ўлишини кутади. Эшонни ҳалеганда ажал ола қолмайди. Бу кунни кута-кута Эшон аянинг сочига оқ оралаб қолди. Эрининг ўлимини кута-кута ўтказган ва ўтказаётган бу кунларда у ўз ётоғидан кимларга жой бермади?» Қанчалар ёрқин бу таҳлил. Қанчалар мазмундор. Қанчалар тусини очади ўша типларнинг. Эпик тасвирни лўнда ва худди ўртасидан кесилгандай бўлиб кўринадиган жумла-услуб билан олиб бориш ва, айниқса, теран психологик таҳлиллар қилиш қийин. Катта насрнавислар бу усулда ишламаганлар. Улар бадиий прозани, унинг услуби ва тилини, ритмикасини ҳаддан ташқари соддалаштириб юборишдан чўчиганлар. Абдулла Қаҳҳор «Қўшчинор чироқлари»да шундай қилиб кўрган эди. Сўнг у бу усулга қайтмади. «Ҳукм»да топилган проза усули эртак усулига ўхшайди, лекин эртакнинг худди ўзи эмас. Ифодаларда эртаклардан кўра маданийлашув ва адабийлашув аён кўринади. Лўндалик эпик тасвир талабларига жавоб бериши учун у яна андак батафсиллик касб этиши керак эди. Бу ибора қанчалар ғалати бўлиб кўринмасин, лекин шундай лўнда батафсилликка Саид Аҳмад кейинроқ бориб ўзининг умрлик асари «Уфқ» трилогиясида эришди. Ўзбек прозасининг бошқа намояндаларида учрамайди бу эпик лўндалик. У Саид Аҳмаднинг ўзига, унинг проза мактабига хос хислат бўлиб қолмоқда. Хўш, бу усул қаердан, қандай шаклланди? Ёзувчи ёшлар билан қилган суҳбатида бир гапни айтган эди: ялтироқ сўзлар, олифталик, мураккабликни ёмон кўраман, қувноқлик, кулгини, одамнинг кўкрагини енгил қиладиган нарсаларни яхши кўраман...

Ана, ёзувчининг услуби туғилган ер. Услуб ёзувчининг шахсий қарашларидан, қалб даргоҳида айланаётган қоннинг тезлигидан ва ҳароратидан дунёга келади. Унинг проза услубида соддалик ва лўндалик етакчи мавқеда туришининг бош сабаби шу. Саид Аҳмадни инсон сифатида халққа яқин қилган хусусиятлар пировардида унинг прозасининг қонига сингиб кетди ва бу прозани халқчил проза даражасига кўтарди.

Бу, айниқса, унинг «Уфқ» трилогиясида кўзга ташланади. «Уфқ» — Саид Аҳмаднинг бутун ижодидан ўсиб чиққан асар. Бу асар билан Саид Аҳмад романчиликда янги саҳифа очди. Унда мазмунан халқ қаҳрамонлиги тарихини яратди. Янги одамларнинг туғилишини кузатди. Уларнинг маънавий-ахлоқий дунёсида содир бўлган тарихий ўзгаришларни зийраклик билан илғаб олди ва ишонарли қилиб тасвирлади. Трилогия ўзбек диёрида рўй берган, халқнинг онгида бурилиш ясаган, халқ ҳаётини кучли суратда ўзгартирган воқеаларни ўз ичига қамраб олади. Биз трилогия саҳифаларида ўзбек халқининг Катта Фарғона канали қурилишида, Улуғ Ватан уруши йилларида ва ундан кейинги чўлларни ўзлаштиришнинг буюк ҳаракати кучайган даврда кўрсатган қаҳрамонликлари билан танишамиз. Саид Аҳмад трилогияда меҳнат кишиси образини рўйирост ва халқчил бир йўлда бадиий гавдалантириб беролди. Трилогия қаҳрамонлари бениҳоя пок бир ижтимоий ҳаво ичра ҳаракат қиладилар. Шу поклик уларнинг инсоний қиёфаларига ҳам қаттиқ таъсир қилганлигини кўрамиз. Роман қаҳрамонлари бизда кучли таассурот қолдиради. Биз бу таассуротнинг сабабларини ўйлаймиз. Шунда бу қаҳрамонлар одамийлик, фидокорлик, меҳр-шафқат бирлигидан туғилган кишилар эканлигини англаймиз. Уларнинг ахлоқий-маънавий оламларида шу хусусиятлар бирлашган кучга айланган.

Трилогияда уч ўғилнинг, уч отанинг тақдири биринчи планга чиқариб ёритилади. Марказда шуларнинг қисмати туради. Аҳамияти жиҳатдан булардан кам ишланмаган бошқа қаҳрамонлар шу учликлар атрофида айланади. Трилогия композициясида мана шу тақдирлар халқаланади. Трилогиянинг образлар олами жуда бой, воқеалар миқёсан жуда улуғ. Биз романда қаҳрамонлик меҳнатимизнинг тарихини яратган одамлар билан танишамиз. Улар том маънода даврнинг реал, умумлашма қаҳрамонлари каби гавдаланадилар. Азизхон ҳам, Низомжон ҳам, Икром ҳам, Дилдор, Зеби, Асроралар ҳам давр яратган қуйма одамлар. Улар жуда жозибадор, жуда ҳаётий ва жуда халқчил образлар. Ёзувчи уларнинг ҳар бирини ўзига хос ғоятда кучли инсоний ва ҳаётий драмалар ичида тасвирлайди. Уларнинг ҳаётлари бениҳоя бой ва ранг-баранг. Лекин ёзувчининг энг катта ютуқларидан бири шундаки, у ана шу ранг-барангликни ҳаётнинг бош ва устивор қонуниятлари ичида гавдалантиради. Шу қонуниятлардан маълум бир система яратади. Табиийки, шундай система бўлмасайди, бу асар трилогия даражасига кўтарилмас эди.

Энг аввало бу қаҳрамонлар жуда ажиб материалдан ишланганлар. Уларни гоҳо ҳаётнинг қудратли зарбалари қайириб ташлайди. Лекин улар қайриладилар-у ҳеч қачон синмайдилар. Инсонийлик қудрати билан улар ўзларини яна тиклаб оладилар. Шу томондан олиб қараганда, Саид Аҳмаднинг қаҳрамонлари менга ҳаётни қайта қуришга беҳад қобил бўлган кишилар каби кучли таъсир қилади. Прометей бизга яшамоқнинг гўзаллигидан лекин бурчнинг шу гўзалликни собит яратувчиси эканлигидан сабоқ беради. Низомжонда, Азизхонда, Икромжонда биз шундай юрт олдида, эл олдида, одамлар олдида бурчли бўлиб яшаш туйғусига дуч келамиз. Шу туйғу билан ва яна ирода билан ва яна инсонийликнинг баланд даражаси билан улар ҳар қандай кўргиликларни енгиб ўтадилар, чидаб бўлмайдиган жойда чидайдилар ва ўзларини энг олижаноб инсон каби кашф этадилар. Уларнинг, айниқса, ишга қарашлари энг юксак ахлоқий принцип даражасига кўтарилгандир. Азизхон: «Шу канал мени одам қилди. Шу канал мени юртга қўшди. Шу канал менга обрў берди», дейди. Дўнан Дўсматов: «Онамиз ишга туққан. Ишдан бошқасини билмаймиз... Мана ишлаяпмиз. Агар бошқалардан кўп ишлаётган бўлсам, бу севинганимдан, болаларимнинг ризқини ўйлаганимдан, далаларимга сув чиқишига қувонганимдан бўлса ажабмас», деб айтади. Низомжон эса Найман чўлларига борганда ўзига энг оғир иш беришларини қаттиқ талаб қилади. Эш полвон эса биз каналга ишлагани келганмиз, қандоқки иш бўлса, уддасидан чиқамиз, деб уларга жўр бўлади. Бу оддий сўзларнинг ортида уларнинг зўравор фидокор меҳнатлари ётади. Улар сўзлари билан ишлари бир одамлар.

«Уфқ» трилогияси Саид Аҳмаднинг бутун ижодиётидан ўсиб чиққан ва барча томирлари билан унинг ажойиб, ранг-баранг ҳикояларига, жонли ва жозибадор қиссаларига, халқ севиб томоша қилаётган комедиясига боғланган, шулар билан томирдош асардир. Мана шу ғоявий, мавзувий, услубий, бадиий томирдошлик туфайли Саид Аҳмад асарлари китобхон кўз ўнгида бир яхлит гўзаллик олами бўлиб гавдаланади.

Саид Аҳмад асарларида одамлар бир-бирларининг яхшиликларидан завқ оладилар. Меҳр-шафқатнинг қудрати билан дунёга қайта келгандай бўладилар. Чунончи, «Хазина» деб аталган ҳикояда тракторчи қиз Инобат чалган куйдан сел бўлиб ўтирган мухбир йигит шундай дейди: «бу куй менга ёшлигимни, болалигимни қайтариб келди».. Вужудимда ҳалигача ҳеч ким билмаган ва ҳеч ким қилолмайдиган аллақандай зўр ишлар қила олишга қодир бир куч пайдо бўлаётгандек эди... куйлагим келар эди...»

Саид Аҳмаднинг асарлари ана шу Инобат чалган куйга ўхшайди. У доимо китобхонга сахийлик билан илҳом ва муҳаббат тортиқ қилади.

Иброҳим ҒАФУРОВ,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

ОЛАМДА НИМА ГАП

СОЦИАЛИСТИК ИНТЕГРАЦИЯ АСОСИДА

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ СЕССИЯСИНИНГ XXXIV МАЖЛИСИ

ПРАГА, 18 июнь. **(ТАСС махсус мухбирлари Л. Латишев, В. Петруня).** Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар социал-сиёсий ва иқтисодий ривожланиш йўлидан комил ишонч билан олға бормоқдалар. Кенгашнинг бу ерда ҳукумат бошлиқлари иштироки билан ўтказилаётган XXXIV мажлиси қатнашчилари социалистик иқтисодий интеграция комплекс программаси ва ҳамкорликнинг узоқ муддатга мўлжалланган тармоқ программалари тараққиётнинг туб проблемаларини ҳал этишда қардош давлатларнинг биргаликда иш олиб боришлари учун мустаҳкам стратегик негиз, деб таъкидламоқдалар.

Халқаро социалистик меҳнат тақсимотининг афзалликларидан самарали фойдаланиш Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг коммунистик ва ишчи партиялари раҳбарлигида шу беш йилликда моддий ишлаб чиқаришни янада ўстиришларига имконият яратиб берди.

Мажлисда уқтириб ўтилганидек, ўтган йили миллий даромад ҳажми умуман 1975 йилдагига нисбатан 19 процент кўпайди. Қардош мамлакатлар беш йилликнинг бошидагига нисбатан 23 процент кўпроқ саноат маҳсулоти ишлаб чиқардилар. Меҳнат унумдорлиги ва ривожланишнинг бошқа муҳим кўрсаткичлари ўсди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг ажойиб янги иншоотлари харитасида «Союз» газ қувури, Киембаевск асбест кон-саралаш комбинатининг биринчи навбати, қора металлургия корхоналари пайдо бўлди. «Союз» газ қувурининг қувватини тўла ўзлаштириш ниҳоясига етказилди. Буларнинг ҳаммаси кўп жиҳатдан Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг 1976—1980 йиллар учун ўзаро келишиб олинган кўп томонлама интеграция тадбирларини амалга ошириш натижасидир.

Халқ хўжалигини ёқилғи, энергия, хом ашё билан таъминлаш — ҳамкорлик ва кооперативлаштиришнинг қўшимча имкониятларини қидириб топиш йўлидаги муҳим йўналишдир. Энергия ва хом ашё ишлаб чиқариш ҳамда истеъмол қилиш структурасини такомиллаштириш, тежамли технологияларни ишлаб чиқиш ва тез жорий этиш улардан оқилона фойдаланиш резерви эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Илмий-техникавий ҳамкорлик кенг истиқболлар очиб беради. Бу ҳамкорлик аввало маҳсулотнинг янги турларини ўзлаштириш, унинг сифати ва техникавий даражасини оширишни, технологияни такомиллаштиришни кўзда тутади. Ҳозирги вақтда 1990 йилгача бундай ҳамкорликнинг асосий йўналишлари ишлаб чиқилди. Яқин беш йилликка ва бундан ҳам узоқроқ даврга мўлжалланган программалар илмий приборсозлик ва тадқиқотларни автоматлаштириш соҳасидаги тадбирларни мувофиқлаштириб олиб боришга тааллуқлидир.

Қуёш, химиявий, шамол ва геотермал энергияни электр ёқилғи ва механик энергияга айлантириш, кремнийнинг хилма-хил турларини ҳосил қилиш технологияси, кўп энергия талаб этадиган ишлаб чиқариш, коммунал-маиший хўжалик, транспорт учун мавжуд бўлган технология ва ускуналарни такомиллаштириш ҳамда янгиларини вужудга келтириш каби соҳаларда илмий-техника ҳамкорлигини кенгайтириш ва чуқурлаштириш юзасидан ўн йилга мўлжалланган битим ва программалар ҳам ишлаб чиқилди.

Мажлисда уқтириб ўтилганидек, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар халқ хўжалиги ва илмий-техника потенциалларини тезроқ ривожлантиришда, экономиканинг самарадорлигини оширишда Вьетнам Социалистик Республикасига, Куба Республикасига ва Монголия Халқ Республикасига ёрдам бераверадилар.

Тушдан кейин редакцион комиссиянинг мажлиси бўлди. Сессия ҳужжатларининг лойиҳалари кўриб чиқилди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг сессияси ўз ишини давом эттирмоқда.

Делегациялар қабул қилинди

ПРАГА, 18 июнь. (ТАСС). ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессиясининг XXXIV мажлисида қатнашаётган делегациялар бошлиқларини бугун Прага Градида қабул қилди.

Учрашувда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган бошқа мамлакатлар ҳукуматларининг бошлиқлари, ЮСФР делегациясининг бошлиғи, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг секретари ҳозир бўлди.

Ўртоқ Г. Гусак Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессияси XXXIV мажлисининг сиёсий ва иқтисодий аҳамиятига юксак баҳо берди, Чехословакия жамоатчилиги мажлис ишини зўр эътибор билан кузатаётганини айтди. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигида фашизм устидан қозонилган ғалабанинг ва мамлакатимиз гитлерчи босқинчилардан озод этилганлигининг 35 йиллигида, Варшава Шартномасининг 25 йиллигида ўтказилаётган бу мажлис мамлакатларимизнинг ташқи сиёсат соҳасида, империализмнинг агрессив кучлари ва Пекиннинг гегемончилик сиёсатига қарши тинчлик учун, халқаро кескинликни янада камайтириш учун биргаликда олиб борилаётган курашда мамлакатларимиз бирлигини яна бир марта намойиш қилди.

Шундан кейин Г. Гусак Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг 30 йил мобайнида қилган ишлари социалистик мамлакатлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш учун қандай аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. ЧКП, ЧССР қардош Коммунистик ва ишчи партиялар билан тўла бирликда бундан кейин ҳам ҳамдўстлигимизнинг яқинда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитети кенгашида қабул қилинган ўзаро мувофиқлаштирилган ташқи сиёсат программасини амалга оширишга, кенгашнинг Прагадаги сессияси мажлисида муҳокама қилинаётган социал иқтисодий ривожланиш масалаларини ҳал этишда ўзаро келишилган тадбирларни амалга оширишга бундан кейин ҳам ёрдам бераверади.

А. Н. Косигин самимий қабул қилганликлари ва кенгаш сессиясининг XXXIV мажлиси ишлаши учун қулай шароит яратиб берганликлари учун делегациялар номидан ЧКП Марказий Комитетига, ЧССР ҳукуматига миннатдорчилик билдирди.

Учрашув иштирокчилари дўстона суҳбат вақтида сессия мажлисида кўриб чиқилган ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришнинг баъзи муҳим масалаларини муҳокама қилдилар.

Учрашувда ЧССР ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал, республиканинг бошқа партия ва давлат раҳбарлари иштирок этдилар.

Учрашув ўртоқларча, қардошлик вазиятида ўтди.

Туҳматчилар мулзам бўлиб қолдилар

Кейинги вақтларда Америка матбуот органлари қанчадан-қанча туҳматларни тўқимади дейсиз! Бу сафар улар: ўзимиздаги ишкалликларни Совет Иттифоқида бўлаётгандек қилиб кўрсатсак бўлмасмикан? — деган принцип асосида иш тутишга қарор бердилар. Улар жуда жўн мақсадни — совет воқелигига доғ туширишни ва айни вақтда ўз мамлакатларининг афкор оммаси кўз ўнгида иқтисодий қийинчиликлар Ғарб мамлакатларинингина бошига тушгани йўқ, деб кўрсатишни мўлжал қилган эдилар. Бу ўринда гап гўё «Тольятти ва Горький шаҳарларидаги совет автомобиль заводларида ишчиларнинг оммавий забастовкалари» бўлди деган қасддан тўқиб чиқарилган ёлғон хабарларни эълон қилган «Вашингтон пост» ва бошқа газеталардаги мақолалар тўғрисида бормоқда. Буни қарангки, ишчилар шунчаки забастовка қилмаган эмишлар: туҳматчиларнинг даъво қилишича, забастовкалар оз бўлмаса «ялпи характер» касб этган эмиш ва уларда оз эмас — икки юз минг киши қатнашган эмиш. Вашингтоннинг ташвиқотчи-қўпорувчи маҳкамаларининг шипшитиши билан тўқилган мана шу уйдирмалар бир оз бўлсада ишончли бўлсин учун хабарларда номларини айтиб бўлмайдиган қандайдир «норасмий вакиллар» мана шу «хабар»ни берганликлари айтилади.

Ҳақиқатда эса Тольяттида ҳам, Горькийда ҳам бундай воқеалар асло бўлган эмас. ТАСС мана шу иккала шаҳарнинг мўътабар маъмурлари билан алоқа боғлади. Иккала заводнинг коллективлари нормал ишлаб турибди, туҳматчиларнинг уйдирмалари ишчиларнинг ғазаб туйғусини қўзғамоқда, холос.

Кўриниб турибдики, Ғарб газетхонини лақиллатиш учун ҳеч қандай, ҳатто энг ифлос усуллардан ҳам ҳазар қилмайдиган Америка оммавий ахборот воситаларидаги ёлғон хабарларнинг ихтирочилари ўзлари ўйлаган ниятга ета олмадилар. Ҳақиқат аниқлангач, мана шу туҳматларни тўқиб чиқарган кимсалар Вашингтонда ҳам, Пекинда ҳам (дарвоқе, Пекиндагилар ҳам бу туҳматга шоша-пиша шерик бўлган эдилар) мулзам бўлиб қолдилар.

В. СЕРОВ.
(ТАСС сиёсий обзорчиси).

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

ХАНОЙ. Социалистик Вьетнамдаги янги қурилишлар рўйхатига халқ хўжалигининг янги объекти қўшилди. Вьетнамнинг жанубидаги Донгнай вилоятида силикат натрий ишлаб чиқарадиган завод фойдаланишга топширилди. Маҳаллий хом ашё асосида ишлайдиган корхона лойиҳадаги қувват билан ишга тушганда йилига минглаб тонна қимматбаҳо хом ашё ишлаб чиқаради.

ЛОНДОН. Англияда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш шу йилнинг дастлабки тўрт ойи мобайнида ўтган йилнинг шу давридаги кўрсаткичга нисбатан 3 процент қисқарди. Бу ерда эълон қилинган расмий хабарда шу ҳақда гапирилади. Бу 1975 йилдан буён саноат ишлаб чиқаришида энг кескин тушкунликдир.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон пойтахтида Хитой Республикаси элчихонаси биноси олдида бир қанча Тибет жамоат ташкилотларининг ташаббуси билан Хитойнинг Тибетдаги сиёсатига қарши норозилик намойиши бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари Пекиннинг Хитойдаги кичик миллатларнинг камситилишига барҳам бериш, тибетликларнинг ҳуқуқларини ҳурмат қилиш ҳақидаги талаблар ифода этилган плакатларни Хитой элчихонаси деворларига ёпиштирдилар.

(ТАСС).

Вазият кескинлашмоқда

Доминикана Республикасида вазият яна кескинлашди. Бутун мамлакатда яна оммавий митинглар ва намойишлар бўлиб ўтмоқда.

Митинг ва намойишларнинг иштирокчилари қимматчилик ошганлиги ва ишсизлик кўпайганлигига, меҳнаткашлар оммасининг аҳволи тобора оғирлашаётганлигига қарши чиқмоқдалар. Жамоат транспорти ходимлари шу бир ой ичида икки марта иш ташладилар. Доминикан ишчилар синфининг бошқа отрядлари вакиллари ҳам уларга қўшилмоқдалар. Маъмурлар халқ ғазаби кучайишидан хавотирланиб армиянинг махсус бўлинмаларини жанговар тайёр ҳолатга келтириш тўғрисида буйруқ бердилар.

(ТАСС).

АХЛОҚ ВА ОДОБ МАВЗУИДА

КЕКСАЛАРГА ҲУРМАТ

Каттани ҳурмат қил, деган қоида қарор топмаган бирон халқ йўқ. Бу қоидага амал қилиш ёши улуғ кишининг оқ сочларини ҳурмат қилиш, ота-онанинг иззат-ҳурматини ўрнига қўйишни назарда тутади. Донолар бу ҳақда ибратли гаплар айтишган. Ўтмишдошлар орттирган тажрибалар, кўп асрлик яхши урф-одатлар, анъаналар қон-қонимизга сингиб кетган. Аммо инсоннинг, айниқса, кексаликнинг қадр-қиммати фақат бизнинг социалистик тузумдагина юксак поғонага кўтарилди. Партия ва ҳукуматимиз кексаларга катта миқдорда нафақа тўлаётгани бунга ёрқин мисолдир. Андижон области бўйича 105 мингдан ортиқ киши қарилик пенсияси олади. Улар бошқа имтиёзларга ҳам эга. Боқувчиси бўлмаган қариялар, инвалидлар давлат ва колхозлар ҳисобидан боқилмоқда. Кўп кишилар «қариялар уйи»да истиқомат қилаётирлар.

Улуғ Советлар диёрида кексаликнинг ўзига яраша ҳузур-ҳаловати, гашти бор. Кексалик гашти ҳақида гап борганида Пахтаобод районидаги Москва колхозига узоқ йиллар раислик қилган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Олимохун Қурбоновни эслаймиз. Машҳур пахтакор раислик чоғида тўрт марта Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайланган эди. Пенсияга узатилганидан кейин ҳам халқ уни ҳурматлаб, бешинчи марта Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайлади. Пенсиядаги одамнинг депутат бўлиши камдан-кам учрайдиган ҳолдир.

Кексалар эл ардоғида. Андижон шаҳрининг энг обод жойида қариялар учун махсус чойхона — ошхона бор. У — «Оталар чойхонаси» номи билан машҳур. Хўжаобод райони марказида қад кўтарган икки қаватли гўзал чойхона «Нуроний» деб аталади. Андижондаги довруғи достон бўлган «Ёшлик» мактаб-магазини коллективи бир неча йилдан буён Улуғ Ватан уруши инвалидларининг уйларига бориб савдо хизмати кўрсатаяпти.

Биз ҳамма яхши фазилатларни ота-онамиздан, кексалардан ўрганамиз. Мен бу ўринда олтмиш яшар пенсионер аёлнинг бир хатини эслатиб ўтишни истардим:

«Олий ўқув юртига ёки ишга кираётган, армияда хизмат қилиш учун жўнаб кетаётган ёшлар учун тўлдириладиган анкетага бошқа пунктлар қаторида шундай саволни ҳам қўшиб қўйиш мумкин бўлмасмикин? Сиз кексайиб қолган ота-онангизга қандай муносабатдасиз, уларни ҳурмат қиласизми, уларга ёрдам беряпсизми ёки йўқми», — деб ёзади у.

Бизнинг фикримизча, анкетага янги пункт киритишнинг ҳожати йўқ. Чунки гап қоғозда эмас, ҳар бир йигит ва қиз бу саволни ўз виждонига ҳавола қилмоғи керак. Ҳар бир одам, айниқса ёш йигит ва қизлар кексаликни унутмаслиги, қарияларни ҳурмат қилиши, уларга қўлдан келганча ёрдам бериши керак. Ота ва она муҳаббатига муносиб бўлиш, ғамхўр ўғил ва қиз бўлиш — ҳар бир ёшнинг гражданлик бурчидир.

Кексалик — инсон ҳаётининг энг баркамол даври. Бинобарин, бу даврда кишининг ақли тиниқлашади, ҳаётга реал қарайди, одил фикр юритади. Шунинг учун халқимиз «Қари билганни — пари билмас», «Қарилик — донишмандлик» дейди. Кексаларнинг берган доно маслаҳати, ўгити ёшларни тўғри йўлга ундайди, уларда ахлоқ-одобни тарбиялашга хизмат қилади. Партия ва ҳукуматимиз шуни назарда тутиб, мураббийлик ҳаракатини кучайтирмоқдалар. Устозлар тажрибаси ҳамманинг мулкига айлантирилмоқда.

Кексаларга ҳурмат кўрсатиш, умуман ёшларни умуминсоний хулқ ва одобга ўргатишда педагогика институтларининг роли алоҳида ўрин тутади. Бугунги студентлар эртага мактабларда ёш авлодни оталар меросига ҳурмат-эҳтиром руҳида тарбиялайдилар. Шу жиҳатдан улар ҳам мураббийлардир.

Институтимиз педагогик коллективи студентларга ахлоқ ва одоб нормаларини сингдириш борасида катта ишлар қилмоқда. Бўлажак мураббийларни кексаларга ҳурмат руҳида тарбиялаяпмиз. Туғилган кунни нишонлашга бағишланган маросимлар, байрам тантаналарини ҳам кексаларнинг иштирокида ўтказишга одатланганмиз. Бундай йиғилишларда кексалар сўз олишиб, ҳаёт йўли ҳақида гапириб берадилар.

Институтимизда «Кекса авлод билан бир лаҳза суҳбат» мавзуида ўтказиладиган учрашувлар, кечаларга бўлган қизиқиш тобора ортиб боряпти. Сабаби аён: бу учрашувларда ахлоқ ва одоб нормалари ҳақида яхши гаплар айтилмоқда. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари П. Юсупов, Х. Аҳмедов, А. Пугачевский, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи М. Тюнеева, халқ маорифи аълочиси Ш. Илёсов билан бўлган учрашувни студентлар ҳамон эслаб юришади. Институт коллективи орасида ёш муаллимларга ёрдам берувчи устозлар кўп. Доцентлардан К. Қосимбеков ва А. Болтабоевларнинг юбилей, кекса педагог, филология фанлари кандидати, доцент Набижон Қобуловнинг ижодига бағишланган кечаларни ўтказдик. Студентлар ўз устозларининг илмий ишлари ҳақида кўргазма ташкил қилишди. Уларга нисбатан ҳурмат рамзи сифатида мураббийларнинг портретларини чизиб тақдим этишди.

Студентларнинг ота-оналари билан ҳам мустаҳкам алоқа боғлаганмиз. Институтда ота-оналар билан махсус йиғилишлар, конференциялар, суҳбатлар бўлиб туради. Бу — таълим-тарбия ишларини яхшилашга олиб келмоқда. Студентларда кекса авлодга ҳурмат ҳиссини тарбиялашда педагогика ва психология кафедрасининг иши диққатга сазовордир. Кафедранинг ташаббуси билан студентлар ўртасида, ётоқхоналарда ахлоқ ва одоб қоидалари ҳақида, бир-бирига ишонч, меҳр-оқибат, қадр-қиммат ҳақида суҳбатлар, лекциялар уюштирилмоқда. Шу кафедранинг таклифи билан институтимизда «Ахлоқ клуби» очилди. Клуб ишига меҳнатда обрў топган ҳурматли кексалар жалб этилган. Ахлоқ клуби ёши улуғ кишиларни қадрлаш, ҳамиша уларга хушмуомалада бўлиш, кичикларни иззат қилиш, жамоат жойларида ўзни тутиш, меҳнатсеварлик, камтарлик, ҳалоллик, ростгўйлик, дўстлик, ўртоқлик, андишалилик, ширин сўзлик сингари юксак фазилатларни ёшлар онгига сингдиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Биз ҳаёт, ахлоқ тажрибасига ҳам бебаҳо умумхалқ мулки деб қарамоғимиз керак. Бу ишда лоқайдликка сира йўл қўйиб бўлмайди. Аммо, ота-онага, кексаларга беҳурмат кишилар ҳамон учраб туради. Падари бузрукворидан, волидасидан ойлаб, йиллаб хабар олмайдиган фарзандлар ҳам топилади.

Пенсияга чиққан-у, лекин ҳали куч-қувватдан қолмаган кишилар бор. Бундай кишиларга баъзан ўз ишхонасидан жой топилмай қолади. Ветеранларга бундай муносабатда бўлишни асло оқлаб бўлмайди. Шуни сира унутмаслик керакки, ҳамманинг ҳам ёши улғаяди. Ҳамма касбдаги кишилар одатланиб қолган иш жойларини эртами-кеч тарк этадилар. Лекин бу кишиларда пенсия ёши халақит беролмайдиган истеъдод бор. Бу каттлар — мураббий, муаллим, тарбиячининг истеъдодидир. Буни ҳамиша эсда тутмоқ керак.

А. ҚОСИМОВ,
Андижон педагогика институтининг ректори, профессор.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

ЯНГРОҚ ТАРОНАЛАР

Болгария Халқ Республикасининг машҳур хонандаларидан бири Бисер Киров республикамиз бўйлаб ижодий сафарда бўлди. У пахтадан мўл-кўл ҳосил етиштириш учун фидокорона меҳнат қилаётган дала меҳнаткашларига, студентлар, ишчилар ва бошқа касб эгаларига ўзининг ранг-баранг программадаги қўшиқларини туҳфа этди. Бу хонанданинг ашулаларини Фарғона водийси меҳнаткашлари ҳам, Қашқадарё, Самарқанд ва бошқа областларнинг санъат мухлислари ҳам самимий олқиш билан кутиб олдилар. Чунки Б. Киров Совет Иттифоқи, шу жумладан, республикамиз санъат мухлисларига яхши таниш. Унинг қўшиқларини мухлислар телевидение орқали ҳам, радио тўлқинларида ҳам кўпдан буён тинглаб келадилар.

Бисер Киров бугунги кунда таниқли санъаткор. У 1967 йилда Сочи шаҳрида ўтган эстрада қўшиқлари фестивалида иштирок этиб, иккинчи даражали мукофотни олишга муяссар бўлган эди. Шундан буён у дунёнинг кўпгина мамлакатларида ўтган турли фестиваллар ҳамда конкурсларда актив иштирок этиб, фахрли ўринларга сазовор бўлиб келаётир. Эндиликда Бисер Киров халқаро «Олтин орфей», «Олтин шер» каби мукофотларнинг соврииндоридир. Шуни ҳам таъкидлаш керакки, у ажойиб қўшиқлар ижро этиш билан бирга ўзи музикалар ҳам ёзади.

Хонанданинг қўшиқларини дунёнинг кўплаб мамлакатлари санъат мухлислари мириқиб тинглаганлар. Озодлик ороли Куба меҳнаткашлари, Финляндия, Америка Қўшма Штатлари, Югославия, Польша, Испания ва бошқа кўплаб мамлакатларнинг санъат мухлислари уни гулдурос қарсаклар билан олқишлаб, қайта-қайта саҳнага таклиф қилганлар.

Истеъдодли хонанда Бисер Киров репертуаридаги қўшиқларининг мавзуини асосан дўстлик, қардошлик, тинчлик, озодлик ҳақидаги тароналар ташкил этади. Шунинг учун ҳам унинг ашулалари дунёнинг қайси ўлкасида янграмасин, барчага манзур бўлади.

Республикамизга бу хонанда учинчи марта ташриф буюрди. Бир неча кун мобайнида Тошкентдаги Свердлов номли концерт зали эстрада санъати мухлислари билан гавжум бўлди. «Рефлекс» ансамбли иштирокида Бисер Киров ижро этган қўшиқларни ҳамшаҳарларимиз самимий олқишладилар.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИНИНГ МЕҲМОНЛАРИ!
ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИДАН ФОЙДАЛАНИНГИЗ!

БУ ЖУДА ТЕЗ ВА ҚУЛАЙ!

ТОШКЕНТ ШАҲРИНИНГ 24, 32, 33, 35, 39, 41, 44, 46 (468...АТСдан ташқари), 48, 53 (537... ва 538... АТСдан ташқари), 56, 62, 64 (645..., 646..., 647..., 648... ва 649...АТСдан ташқари), 66, 76, 77, 78, 90, 91, 96-АТС АБОНЕНТЛАРИ ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИДАН ФОЙДАЛАНИШЛАРИ МУМКИН. СИЗЛАРГА ҚУЛАЙ БЎЛИШИ УЧУН ЕТТИ РАҚАМГАЧА ЕТМАГАН БЕЛГИЛАР ШАҲАРЛАР КОДИДА ҲИСОБГА ОЛИНГАН.

СИЗЛАРДАН ШАҲАРЛАР КОДИ БИЛАН ТАНИШИШ ВА УЛАРНИ ТЕРИШ ҚОИДАЛАРИНИ ЎРГАНИШНИ ИЛТИМОС ҚИЛАМИЗ.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ОРҚАЛИ БОШҚА ШАҲАР АБОНЕНТИНИ ЧАҚИРИШ УЧУН ҚУЙИДАГИЛАР ЗАРУР:

— «8» рақамини териш (АМТСга уланиш учун), кейин, узлуксиз гудок — станция жавобини эшитгач, кетма-кет терилади:
— чақирилаётган шаҳар коди;
— чақирилаётган шаҳардаги телефон номери;
— сиз гапираётган телефон номери (44, 62, 66-АТСлар учун).

24, 32, 33, 35, 39, 41, 46, 48, 53, 56, 64, 76, 77, 78, 90, 91, 96-АТС абонентлари ўз телефонларининг номерларини термайдилар.

Рақамлар терилаётганда улар оралиғидаги вақт 4 секунддан ошмаслиги керак, акс ҳолда алоқа уланмай қолади.

Керак бўлган шаҳар кодини ва абонент телефон номерини теришдан олдин ёзиб олишни тавсия қиламиз.

Коднинг дастлабки уч рақамини тераётганда янглишсангиз «номер нотўғри терилди» деган механик товуш эшитилади, шунда номерни қайтадан териш керак.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАН ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ БЎЛГАН ШАҲАРЛАРНИНГ КОДЛАРИ:

Шаҳарларнинг номи	Тошкентдан АМТСига чиқиш	Код	Чақирилаётган телефон номери	Справка бюроси
Оққурғон	8	255	xxxxx	91222
Олмаота*	8	3270	xxxxxx	695122
Олмалиқ	8	2610	xxxx	2222
Ангрен	8	2660	xxxx	2222
Андижон*	8	37422	xxxx	42222
Арзамас (Горький)	8	83147	xxxxx	32222
Ашхобод*	8	36300	xxxxx	51061
Оҳангарон	8	2640	xxxx	2222
Бекобод*	8	2910	xxxx	2222
Белая Церковь (Киев)	8	04463	xxxxx	51299
Богородск (Горький)	8	83170	xxxxx	31550
Бўка*	8	257	xxxxx	35222
Бухоро	8	36500	xxxxx	32222
Винница	8	04300	xxxxx	22222
Владимир	8	092000	xxxx	2222
Волгоград*	8	8442	xxxxxx	330301
Вологда	8	81700	xxxxx	22222
Волгодонск (Ростов)	8	86348	xxxxx	22209
Волосово (Ленинград)	8	81273	xxxxx	—
Володарка (Киев)	8	04469	xxxxx	51351
Волхов (Ленинград)	8	81263	xxxxx	—
Всеволожск (Ленинград)	8	81270	xxxxx	—
Виборг (Ленинград)	8	81278	xxxxx	22502
Ғазалкент	8	274	xxxxx	21409
Гатчина (Ленинград)	8	81271	xxxxx	22222, 22233
Горький	8	8312	xxxxxx	362222
Грозний	8	87100	xxxxx	34502
Гулистон*	8	36722	xxxxx	22222
Жамбул*	8	32600	xxxxx	30707
Жиззах	8	372000	xxxx	2222
Дзержинск (Горький)	8	83140	xxxxx	51124
Днепропетровск	8	0560	xxxxxx	222222
Душанба	8	3770	xxxxxx	222222
Дубовка* (Волгоград)	8	84458	xxxxx	—
Ереван	8	8850	xxxxxx	422240
Ивано-Франковск	8	03400	xxxxx	22222
Житомир	8	04100	xxxxx	72222
Иссиқ* (Олмаота)	8	327075	xxxx	2183
Калач* (Волгоград)	8	84472	xxxxx	22952
Каменск (Ростов)	8	86346	xxxxx	59085
Камишин* (Волгоград)	8	84457	xxxxx	23019
Қапчиғай* (Олмаота)	8	32772	xxxxx	21109
Қарағанда	8	3210	xxxxxx	543636
Қарши	8	375000	xxxx	4504
Каскелен* (Олмаота)	8	32771	xxxxx	91963
Қизил Урда	8	32400	xxxxx	66908
Қибрай	8	295	xxxxx	61222
Киев	8	0442	xxxxxx	222222
Кингисепп (Ленинград)	8	81275	xxxxx	—
Киров	8	83300	xxxxx	22222
Кировоград	8	05200	xxxxx	22222
Кишинёв	8	04200	xxxxx	22222
Қўқон	8	360000	xxxx	2222
Кокчетов	8	31600	xxxxx	62121
Краснодар	8	86100	xxxxx	50333
Кстово (Горький)	8	83145	xxxxx	22222
Куйбишев **	8	8460	xxxxxx	332583
Қўрғонтепа* (Андижон)	8	37472	xxxxx	11222
Ленинобод	8	37900	xxxxx	62222
Ленинград	8	812	xxxxxxx	—
Ленинск* (Волгоград)	8	84478	xxxxx	—
Ленинск* (Андижон)	8	37436	xxxxx	22222
Лодейное Поле (Ленинград)	8	81264	xxxxx	—
Ломоносов (Ленинград)	8	81276	xxxxx	—
Луга (Ленинград)	8	81272	xxxxx	22163
Львов	8	0320	xxxxxx	222222
Миллерово (Ростов)	8	863040	xxxx	3509
Минск*	8	0170	xxxxxx	362222
Михайловка* (Волгоград)	8	84463	xxxxx	22255
Москва	8	095	xxxxxxx	—
Нальчик	8	86600	xxxxx	22111
Наманган*	8	36900	xxxxx	62222
Новосибирск*	8	3832	xxxxxx	224541
Новошахтинск (Ростов)	8	863049	xxxx	2359
Новочеркасск (Ростов)	8	86345	xxxxx	23209
Нукус	8	36100	xxxxx	22222
Оржоникидзе	8	86722	xxxxx	38183
Ўш*	8	33200	xxxxx	21106
Павлово (Горький)	8	83171	xxxxx	21222
Павлодар (Қозоғистон)	8	31800	xxxxx	52755
Пойтуғ* (Андижон)	8	37431	xxxxx	22222
Палласовка (Волгоград)	8	84492	xxxxx	61835
Переяслав-Хмельницкий (Киев)	8	04467	xxxxx	52379
Полесское (Киев)	8	04492	xxxxx	51332
Пскент	8	254	xxxxx	96260
Псков	8	81100	xxxxx	22145
Ростов-Дон	8	8630	xxxxxx	326609
Сальск (Ростов)	8	86347	xxxxx	20080
Самарқанд*	8	36600	xxxxx	32222
Саратов*	8	84500	xxxxx	25300
Саранск	8	83400	xxxxx	72222
Свердловск*	8	3430	xxxxxx	209111
Семенов (Горький)	8	83162	xxxxx	91221
Семипалатинск	8	32200	xxxxx	22121
Солдатский*	8	256	xxxxx	72222
Сосновий Бор (Ленинград)	8	81269	xxxxx	61333
Ставрополь	8	86500	xxxxx	64222
Средняя Ахтуба* (Волгоград)	8	84479	xxxxx	71205
Суровикино* (Волгоград)	8	84473	xxxxx	91303
Таганрог (Ростов)	8	86344	xxxxx	21414
Талгар* (Олмаота)	8	327074	xxxx	7501
Толдиқўрғон	8	32800	xxxxx	72121
Тбилиси	8	8830	xxxxxx	990203
Термиз	8	376000	xxxx	2222
Тетиев (Киев)	8	04460	xxxxx	51332
Тўйтепа*	8	276	xxxxx	21222, 21209
Тосно (Ленинград)	8	81261	xxxxx	22222
Узуноғоч* (Олмаота)	8	327070	xxxx	2898
Ульяновск	8	84200	xxxxx	40222
Уральск	8	31100	xxxxx	21068
Урганч*	8	36222	xxxxx	62222
Усть-Каменогорск	8	32300	xxxxx	52222
Фастов (Киев)	8	04465	xxxxx	52222
Фарғона*	8	37300	xxxxx	42222
Фрунзе*	8	33100	xxxxx	54254
Харьков	8	0570	xxxxxx	222222
Хўжаобод* (Андижон)	8	37474	xxxxx	12222
Целиноград	8	31700	xxxxx	22121
Чебоксари	8	83500	xxxxx	22222
Челябинск	8	3510	xxxxxx	361631
Черкасси	8	04700	xxxxx	22222
Чернигов	8	04600	xxxxx	22222
Черновци	8	03700	xxxxx	22222
Чимкент	8	32500	xxxxx	34645
Чиноз	8	259	xxxxx	21300
Чирчиқ*	8	271	xxxxx	52222
Шаҳрихон (Андижон)	8	37434	xxxxx	22222
Янгийўл*	8	2600	xxxx	2222
Янгибозор	8	298	xxxxx	91013

*) белгиси кечаю кундуз уланиш бемалол бўлган шаҳарларни билдиради.

**) белгиси Тошкент шаҳридаги АМТС учун Москва вақти билан 02.00 дан 14.00 гача ишлашини билдиради. Бошқа вақтларда «07» хизматидан фойдаланинг.

хх... белгилари сони чақирилаётган абонент телефони номеридаги рақамлар сонини кўрсатади.

Горький шаҳридаги 42 ва 55-АТСлар ўртасидаги телефонлар уланишига қисман ўзгартириш киритилди. 42-93-66 телефон номери бўйича ва шаҳар телефон станцияси справка хизмати телефони — 36-22-22 орқали справкалар олиш мумкин.

29-АТСда телефон номерлари қисман ўзгартирилди. 299100—299599 телефон номерлари 291100—291599 номерларга ўзгартирилди.

Қизил Ўрда шаҳридаги 3-АТС телефон номерлари 4-АТСга ўтказилди. Биринчи «3» рақами ўрнига «4» рақамини териш лозим. 66-908 телефон номери бўйича справкалар олиш мумкин.

Кингиссепп шаҳар телефон станцияда «2» рақами билан бошланадиган беш рақамли телефон номери «6» рақами билан бошланадиган бўлди.

Ленинград шаҳрида 250-АТС 130-АТСга ўтказилди, телефон номерларининг қолган бошқа рақамлари ўзгармайди.

Политехника институтининг тугатилган УАТС телефонлари шаҳар телефон станциясига ўтказилди.

Ростов-Дон шаҳрида 57-АТСида ўзгариш бор. 579000 дан 579099 номергача бўлган телефонлар билан уланиш учун 32-66-09 справкалар хизмат телефони бўйича справка олинг.

Харьков шаҳрида АТС номерлари ўзгарди: 4597хх—4587хх га, 4593хх — 4589хх га, 4592хх—4012хх га, 4590хх—4580хх га, 4594хх—4024хх га, 4595хх — 4025хх га, 4598хх—4586хх га, 4042хх—4032хх га ўзгарган. 22-22-22 телефон номери бўйича справка олиш мумкин.

Чернигов шаҳрида 38ххх телефон номерлари 35ххх га ўтказилади. 22222 телефон номери бўйича справка олиш мумкин.

Гаплашиш вақти автоматик равишда қайд этилади. Иш кунлари маҳаллий вақт билан соат 18.00 дан 24.00 гача ва 00.00 дан 07.00 гача (байрам ва дам олиш кунларидан ташқари) имтиёзли тариф амал қилади. Бу тарифга кўра телефонда гаплашиш одатдаги тарифдан 25 процент арзон туради.

Кредитга гаплашиш учун тўлов масаласи бўйича 44-32-24, 44-33-34 телефонлари орқали ҳисоб-китоб группасига қўнғироқ қилиш керак. Квартира телефонидан кредитга гаплашиш учун тўловлар Тошкент шаҳридаги барча омонат кассалари, шунингдек Навоий кўчаси, 26-уйдаги шаҳарлараро телефон станцияси ҳисоб-китоб группаси ва почта алоқа бўлимлари томонидан қабул қилинади.

Шаҳарлараро гаплашишлар ҳақини ўз вақтида тўлаб боришни илтимос қиламиз. Гаплашиш ҳақи бир ой давомида тўланмаса корхона телефонлардан фойдаланишни тўхтатиб қўйиш ҳуқуқига эга.

Илтимос: шаҳарлараро автомат телефон алоқасидан фойдаланиш ҳақидаги эълонни асраб қўйингиз.

Шаҳарлараро автомат телефон алоқасидан фойдаланиш ҳақидаги маълумотларни 39-49-10, 33-58-10 телефонлари орқали олиш мумкин.

РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ.

СПОРТ

ФУТБОЛ:

КОМАНДАЛАР МАВҚЕИ

Олий лига футбол командалари мамлакат чемпионатининг 12 тур ўйинларини ўтказишди. Мазкур тур кеча «Динамо» (К)— «Шахтёр» ва «Динамо» (Тб) — «Спартак» коллективлари учрашуви билан якунланди. Бўлиб ўтган ўйинларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Қайрат» — «Локомотив» 1:1, ЦСКА — «Арарат» — 1:1, «Динамо» (М) — «Зенит» — 1:1, «Нефтчи» — «Карпат» — 0:0, «Торпедо» — «Динамо» (Мн) — 0:1, «Пахтакор» — СКА — 1:2, «Кубань» — «Черноморец» — 4:0. Минсклик динамочилар мавқеларини бир оз мустаҳкамлаб олишди.

Назира АЛИЕВА

Республика санъати оғир жудоликка учради. Ўзбекистон ССР халқ артисти, А. Островский номли Тошкент театр-рассомчилик институтининг профессори Назира Насриддиновна Алиева оғир ва давомли касалликдан сўнг вафот этди.

Н. Н. Алиева 1912 йилда Қўқон шаҳрида туғилди, 1929 йилда Боку шаҳридаги театр техникумини, 1934 йилда А. Луначарский номли Москва Давлат театр санъати институтини тамомлади. Ижодий фаолиятини 1934 йилда М. Азизбеков номли Озарбайжон Давлат академик драма театрида бошлади.

Н. Н. Алиева 1940 йилдан эътиборан Ҳамза номли Ўзбек Давлат академик драма театрининг артисти, 1945 йилдан то умрининг охиригача А. Островский номли Тошкент театр-рассомчилик институтининг педагоги, декан, саҳна нутқи кафедрасининг мудири вазифаларида хизмат қилди.

Н. Н. Алиева театрларда ишлаган йилларида образларнинг бутун бир туркумини яратди. Д. Жабборлининг «Севиль» спектаклидаги Севиль, К. Гоцининг «Маликаи Турандот»идаги Турандот, Ҳамзанинг «Холисхон»идаги Холисхон, «Бой ила хизматчи»сидаги Жамила, М. Лермонтовнинг «Маскарад»даги Нина, В. Шекспирнинг «Отелло»сидаги Дездемона, А. Островскийнинг «Сепсиз қиз»идаги Лариса ва бошқалар шу образлар жумласидандир. Унинг ишларида такрорланмас ижодий яхлитлик, саҳна устасининг маҳорати ва инсоний гўзаллик ёрқин намоён бўлди.

У ўзининг ўттиз йилликдан кўпроқ педагогик фаолияти даврида саҳна ходимларининг катта бир туркумини тарбиялаб етиштирди. Улар Ўзбекистон ва Ўрта Осиёнинг бошқа республикаларидаги театрларда муваффақиятли ишламоқдалар.

Н. Н. Алиевага саҳна санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР халқ артисти фахрий унвони берилган, у СССР медаллари ҳамда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган эди. Истеъдодли актёр, педагог, коммунист, ажойиб инсон бўлган Назира Насриддиновна Алиеванинг номи уни билган ва у билан бирга ишлаган кишилар хотирасида ҳамиша сақланиб қолади.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Фойдали битим. Бадиий фильм 3-серия. 11.10 — Ёшлар адреслари. 12.10 — Бутуниттифоқ ва халқаро конкурслар лауреати Е. Гороховская куйлайди. 12.40 — Ҳужжатли фильмлар. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Рус тили. 16.40 — Елканли спорт бўйича СССР кубоги. 16.55 — Испания ҳақида хотиралар. 17.20 — Моҳир қўллар. 17.50 — А. Твардовский. Муравия мамлакати. 18.00 — Москва ва москваликлар. 18.30 — Оддий иш кунидаги командировка. 19.05 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Халқ оҳанглари. 19.40 — Ҳамдўстлик. 20.25 — Фойдали битим. Бадиий фильм 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25 — СССР халқ артисти М. Ульянов В. Шукшин ҳикояларини ўқийди.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Санъат ғунчалари. 12.00 — Абитуриентлар учун 12.30 — Л. Қаюмов. Қалдирғоч И. Охунбобоев номли ёш томошабинлар театрининг спектакли. 14.30 — Сув полоси. 18.20 — Мультфильм. 18.50 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — А. Твардовский. Ижодий портрет. 20.30 — Ахборот. 20.50— Фарғона филармониясининг солисти Қобилжон Юсупов концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Оламда нима гап. 22.35 — Телевизион миниатюралар театри. Саид Аҳмад 60 минутлик кулги.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Болалар учун фильм. 20.55 — Математика. 21.55 — Ижодий изланишдаги кишилар.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 —Шу куннинг қўшиқлари. 9.30 —Музикали драмалардан парчалар. 12.10 —Узбекистан индустриальний. 13.00 —Республика ёрдамчи хўжаликларида. 13.30 —И. Сантор ва М. Магомаев иштирокида концерт. 14.00 —Механизация ва ҳосилдорлик. 18.30 — Ёз —дам олиш мавсуми. 18.45 —Юность Узбекистана. 19.30 —Орган куйлари. 20.25 — «Ялла» вокал-чолғу ансамблининг концерти. 20.50 —Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 21.00 —Р. Гамзатов. Овулдан хатлар. 21.20 —Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 —Мақом кечаси. 23.20— Дам олиш концерти.

СССР ЭНЕРГЕТИКА МИНИСТРЛИГИ «ГЛАВНИИПРОЕКТ»нинг ЎЗБЕКИСТОН ЭНЕРГЕТИКА ВА АВТОМАТИКА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ алоқа энергетикаси каналларидаги шовқинни адаптик компенсациялаш секторининг катта илмий ходими лавозимига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурсда фан докторлари ва кандидатлари ҳамда юқори малакали мутахассислар қатнашишлари мумкин.

Конкурс муддати — 10 июлгача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри-143, Академиклар шаҳарчаси, телефонлар: 66-29-53, 66-29-67.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ва Ишлар бошқармасининг партия ва касаба союз ташкилотлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратининг масъул ходими О. С. Буховровга онаси

Камина БУХОРОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Давлат план комитети коллективи бўлим бошлиғи И. Ғ. Солихўжаевга отаси

Ғулом СОЛИХУЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси. 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор— 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-07, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши— 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат —33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона —4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.